

ADLER OLSEN

Jussi

MARCO

KRIMIROMÁNHOŠT

pátý případ
CARLA MØRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

JUSSI ADLER-OLSEN
MARCO

Kriminální román

Jussi ADLER
OLSEN

MARCO

Brno 2015

Jussi Adler-Olsen: Marco Effekten

Copyright © JP/Politikens Forlagshus,
København, 2012

Translation © Kristina Václavů, 2014

Cover design © Wildes Blut, Atelier für Gestaltung,
Stephanie Weischer using photographs from
plainpicture/Arcangel

Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o.,
2014, 2015 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-994-7 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-995-4 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-996-1 (Formát MobiPocket)

Věnováno mé tchyni, Anně Larsenové

Poslední ráno vstoupilo Louisi Fonovi do života jemně a po špičkách.

Celý rozespalý, ještě obtěžkaný nočním sněním, opustil lůžko a vklouzl do připravených pantoflí na hliněné podlaze. Pohladil malou po zádičkách, utřel jí usoplený čokoládový nosánek a nechal se polaskat po tvářích.

Protáhl se a zamžoural do sluncem rozpáleného prostoru, kam zvenku doléhalo kdákání slepic a vzdálené halekání chlapců, sklízějících z palem trsy banánů.

Jaký tu vládne klid a mír, napadlo ho a nasál do plic kořeněnou vůni vesnice Somolomo. Jen zpěv Pygmejů Baka, linoucí se od ohnišť na protější straně řeky, by ho potěšil víc. Do zapomenuté vesnice kmene Bantu v národním parku Dja se vždycky rád vracel.

Za chýší se kočkovaly děti. Zvířily červený prach a pisklavými hlásky vyplašily z korun stromů houf přádelníků.

Vstal a vykročil proti světlu, dopadajícimu oknem dovnitř, opřel se lokty o rám a usmál se na matku holčičky, která u protější chatrče právě usekla hlavu slepici, určené k dnešnímu obědu.

Od té doby se Louis už nikdy neusmál.

Dobrých dvě stě metrů od něj se na pěšince vedoucí palmovým hájem objevil šlachovitý muž s průvodcem. Jejich přítomnost od prvního okamžiku nevěstila nic dobrého. Svalnatého Mboma znal Louis z Yaoundé, ale bělocha se světlými, téměř bílými vlasy nikdy neviděl.

„Co tady Mbomo dělá a koho nám to vede?“ zavolal na dívčinu matku.

Pokřčila rameny. Na okrajích deštného pralesa nebyl turista zase tak neobvyklým zjevem, tak co by se starala?

Přijel jako obvykle strávit čtyři pět dní u Bakaů v chaosu mocné džungle? Jedná se tedy o Evropana ve velmi utěšené finanční situaci?

Jenže Louis tušil něco víc, vycítil to z vážného rozpoložení a důvěrného hovoru obou mužů. Kdepak, tady něco nehraje. Ten běloch není žádný turista a Mbomo nemá v tomhle kraji co pohledávat, aniž by to Louisovi předem oznámil. To Louis je vedoucím dánského projektu rozvojové pomoci, Mbomo je jen poskokem úředníků z Yaoundé. Tak zněla pravidla hry.

Že by ti dva měli něco za lubem a jeho do toho nechtěli zasvětit? Vůbec to není vyloučeno. Kolem celého projektu se děje poměrně dost podivných věcí. Všechny procesní úkony trvají celou věčnost, tok informací se téměř zastavil, platby se případ od případu zpožďují nebo vůbec neproběhnou. Vůbec to není tak, jak mu naslibovali, když ho na přidělený úkol najímali.

Louis zavrtěl hlavou. Sám byl Bantu a pocházel z opačného konce Kamerunu, vzdáleného stovky kilometrů na severozápad od vesnice ležící na hranici s Kongem. Na severu, odkud pocházel, byli všichni již od kolébky nedůvěřiví a to byl možná hlavní důvod, proč svůj život zasvětil práci pro mírné Bakay, Pygmeje obývající džungli Dja. Stopy těchto lidí vedou až do dob samovolného vzniku pralesa. A taková ošklivá slova, jako je nedůvěra, tu ani neznají.

Louis považoval tyto pomilováníhodné duše za skutečnou oázu neposkvrněných citů v naší zatracené době. Ano, spojení s Bakay a touto končinou bylo pro Louise útěchou, elixírem života, a přesto se do něj vkrádalo podezření z něčeho nekalého.

Copak to nikdy neskončí?

Mbomův džíp našel zaparkovaný za třetí řadou chýší a v něm za volantem spícího řidiče v propoceném fotbalovém dresu.

„Silou, nehledá mě Mbomo náhodou?“ zeptal se hromotluka černého jako noc, který se protáhl a pokusil se zorientovat, kde že se to sakra nachází.

Zavrtěl hlavou. Očividně netušil, o čem to Louis mluví.

„S kým to tady Mbomo je, co je to za bělocha? Neznáš ho?“ ptal se tedy Louis dál.

Řidič zívá.

„Je to Francouz?“

„Ne,“ zněla odpověď a chlapík pokrčil rameny. „Sice trochu francouzsky mluví, ale bude myslím odněkud ze severu.“

„Aha.“ Louisovi se stáhl žaludek. „Nemohl by to být Dán?“

Řidič na něho namířil ukazovák.

Bingo.

Bylo to tak. A Louisovi se to ani trochu nelíbilo.

Kdyby se Louis neangažoval pro budoucnost Pygmejů, bojoval by za práva pralesních zvířat. Ve všech vesnicích okolo pygmejské džungle se našli mladí ozbrojení Bantuové, jimž denně padaly za oběť desítky mandrilů a antilop.

I když měl Louis s pytláky napjaté vztahy, nepohrdl nabídkou jednoho z těch dobytků, že ho odveze na motorce. Dostat se do tři kilometry vzdálené vesnice Bakaů po úzkých stezkách za pouhých šest minut, kdo by odolal, když není času nazbyt?

Už při prvním pohledu na jílem vymazané příbytky Louis pochopil, oč běží, protože mu vyběhly naproti jen nejmenší děti a hlady štěkající psi.

Náčelníka vesnice našel na lůžku z palmového listí v oblaku alkoholových výparů. Kolem napůl bezvědomého

Mulunga se povalovaly prázdné sáčky od whisky, podobné těm, které Louis znal z protějšího břehu řeky. Pijatyka nepochybně trvala celou noc a soudě podle všudypřítomného ticha se jí zjevně zúčastnili všichni obyvatelé vesnice.

Nahlédl do několika přeplněných palmových příbytků a sotva našel nějakého dospělého, který by mu byl schopen malátným kývnutím odpovědět na pozdrav.

Zaručený způsob, jak naučit přírodní národy držet hubu a krok, pomyslel si Louis. Stačí dát jim alkohol a drogy a máte je v hrsti.

Víc není potřeba.

Vrátil se do plesnivinou čpící chatrče a pořádně kopl náčelníka do boku, až šlachovitý Mulungo nadskočil a po tváři se mu rozlil provinilý úsměv, odhalující dvě řady zubů ostrých jako jehly. Jenže Louis se nenechal tak snadno obměkčit.

Ukázal na prázdné pytlíky od whisky.

„Za co vám zaplatil, Mulungo?“ zeptal se.

Náčelník Bakaů zvedl hlavu a pokrčil rameny. Výraz „za co“ používali v buši jen zřídka.

„Mbomo vám dal peníze, že? Kolik vám podstrčil?“

„Deset tisíc franků!“ zněla odpověď. Kulaté částky, zejména takové výše, byly u Bakaů naopak velmi populární.

Louis potřásl hlavou. Zatracený Mbomo, jak ho to jen mohlo napadnout?

„Deset tisíc, aha,“ řekl. „A jak často vám Mbomo platí?“

Mulungo opět pokrčil rameny. Nakládání s časovými údaji nebylo jejich nejsilnější stránkou.

„Koukám, že jste nezasadili, jak jste měli. Proč?“

„Louisi, víš přece, že nám neposlali peníze.“

„Jak neposlali, Mulungo? Viděl jsem potvrzení o převodu. Poslali je víc než před měsícem.“

Co se to děje? Doklad o transakci už potřetí neodpovídal skutečnosti.

Louis zpozorněl. I přes ohlušující cvrkot cikád zaslechl cizorodý zvuk. Jestli ho nešálí sluch, blíží se lehká motorka.

Vsadil by se, že je to Mbomo. Jen doufal, že se mu chystá všechno pořádně vysvětlit.

Rozhlédl se kolem sebe. Něco bylo špatně, a to zcela zásadním způsobem, takže se to bude muset dát rychle do pořádku. Louis se totiž nebál, i když Mbomo byl o hlavu vyšší a měl pracky jako gorila.

Když Louisovi neodpověděli Bakaové, tak ať se hromotluk obtěžuje sám: Co tady pohledává? Kam se poděly pracky? Proč nezasadili? A kdo byl ten běloch v Mbomově společnosti?

To by tedy opravdu moc rád věděl.

Proto se rozkročil uprostřed prostranství a čekal, zatímco se k chýším pomalu blížil sloup zviřeného prachu, vystupující z oparu nad křovisky.

Chystal se Mbomovi vyjít v ústrety dřív, než sesedne z motorky, napřáhnout silné paže a vmést mu do tváře svou obžalobu. Pohrozí mu pekelnými útrapami a odhalením. Na rovinu mu řekne, že pokud Bakay podvodně připravil o prostředky, které jim poprávu náleží, aby mohli dál v pralese svobodně existovat, pak jedině, do čeho v budoucnu strčí prsty, budou mříže vězení v Kondengui.

Samotná zmínka o oné instituci by každého vyděsila k smrti.

Konečně řev motoru přehlušil píseň cikád.

Jakmile se kawasaki vynořila z buše a s klaksonem stisknutým nadoraz přelétla přes náměstíčko, všiml si Louis nepřírozeně zatíženého zavazadlového prostoru a dále toho, jak obyvatelé ve svých chýších okamžitě ožili. Do dveří se

nahrnuly rozespálé obličej a nejhoubnatější z mužů vyskočili přes práh ven, jako by jim bohové zašploucháním v bedně motorky zvěstovali brzký příchod potopy světa.

Mbomo nejdřív rozdal do napřažených rukou pytlíky s ohnivou vodou a pak se výhrůžně zahleděl na Louise.

Tehdy Louisovi došlo, jak se věci mají. Mačeta, kterou měl Mbomo zavěšenou přes záda, mluvila jasnou řečí. Jestli Louis včas nezmizí, použije ji Mbomo proti němu. Na pomoc Pygmejů se spolehnout nemůže, rozhodně ne v tomhle stavu.

„Tam, odkud to mám, je toho ještě dost,“ zavolal Mbomo a vyklopil zbývající zásobu alkoholu na zem a zároveň se obrátil k Louisovi.

Louis se dal instinktivně do běhu a ještě za sebou zaslechl nadšené povzbuzování Bakaů. Jestli mě Mbomo chytí, je se mnou konec, napadlo ho, zatímco očima horečně pátral po skulince v zeleném peklu a po poházeném zemědělském náčiní, po čemkoliv, co by mu posloužilo jako zbraň proti útočníkovi.

Louis byl mrštný, daleko pružnější než Mbomo, který strávil celý život v Douale a Yaoundé a nenaučil se dávat v pralese pozor na zem, na spleť kořenů, zrádných výmolů a hrbolů. Proto Louis znovu získal jistotu, když těžký dusot za ním ztichl a před ním se otevřela křižovatka stezek, směřujících k řece.

Zbývala mu jediná možnost, dostat se k jednomu z vykotlaných kmenů u břehu dřív než Mbomo. Jestli se Louis dostane přes řeku jako první, bude v bezpečí. Obyvatelé Somoloma ho ochrání.

Vtom v hnědozeleném porostu ucítil štiplavý, vlhký pach a ze své zkušenosti průvodce hned věděl, co to znamená. Ještě sto metrů a budu u řeky, prolétlo mu hlavou a o vteřinu později zapadl po kolena do bažiny.

Zamáchal rukama ve vzduchu. Jestli se nezachytí nějaké rostliny, bahno se nad ním během okamžiku zavře. Vytáhne-li se příliš pozdě, Mbomo ho dostihne. Už teď byl dusot jeho těžkých nohou slyšet až příliš zblízka.

Nasál vzduch do plic, kousl se do rtu a natáhl se, jak nejmíc to šlo, až mu praskalo v zádech. Strhl na sebe menší větvičky a do vyvalených očí mu napadalo listí, ale za patnáct vteřin se přece jen zachytil čehosi pevného a vytáhl se ven. Jenže pár vteřin mu scházelo. Z křoví to zasvištělo a Louis zezadu utřil hlubokou ránu do lopatky. Dopadla blesku-rychle a zanechala po sobě pálivý pocit.

Louis se instinktivně vyvaroval pádu, čímž se zcela vymanil z bahna a vzal nohy na ramena. Nad vrcholky stromů se vznesla záplava Mbomových nadávek.

I jeho stáhl nenechavý mokřad.

Teprve když doběhl k řece, uvědomil si, jak ho lopatka bolí a jak se mu košile lepí na záda.

Došly mu síly a těsně u vody klesl k zemi. Tehdy si uvědomil, že zemře.

Padl hlavou do jemného říčního štěrku, který mu voda vehnala do vlasů, a přitom z kapsy kalhot pracně vyprostil mobilní telefon a stiskl ikonku pro odesílání zpráv.

Každým stisknutím tlačítka se mu zvyšoval tep a odcházelo další množství krve z oběhu. Když zprávu dopsal a zvolil funkci odeslat, ještě si stihl všimnout, že tam není signál.

To poslední, co Louis Fon ucítil, byly otřesy půdy, způsobené ztěžka dopadajícími kroky, které kroužily kolem jeho těla. A pak mu někdo vykroutil mobilní telefon z ruky.

x x x

Mbomo Ziem byl spokojený. Cestu džunglí, vedoucí k nájezdu na hlavní silnici do Yaoundé po děravé silnici z tmavočerveného šterku, bude mít v poskakujícím džípu brzy za sebou a jeho spolujezdec se bohudíky zdržel veškerého komentáře. Všechno je, jak má být. Tělo Louise Fona shodil do řeky, o zbytek se postará proud a krokodýlové.

Celkem vzato byl s průběhem akce nadmíru spokojený. Zbavili se jediného člověka, který je mohl ohrozit, takže je opět čeká světlá budoucnost.

Mise splněna, jak se říká.

Mbomo si prohlížel mobilní telefon, který vypáčil umírajícímu Louisovi z ruky. Stačí pár franků na novou SIM kartu, snad nebude stát horentní sumu, a má dárek pro syna k narozeninám.

Spokojeně si představoval, jak se kluk asi bude tvářit, až ho dostane, když vtom displej samovolně ožil a oznámil opětovné nalezení sítě.

Za pár vteřin následovalo diskrétní pípnutí, potvrzující úspěšné odeslání zprávy.

1) Podzim 2008

René E. Eriksen nebyl nijak přehnaně opatrný. A snad právě proto trpěl celý život vzestupy a pády, střídajícími se v nepředvídatelném sledu, což mu ale — viděno z jistého odstu- pu — nezavdávalo příčinu k celkové nespokojenosti. Připi- soval to jisté vrozené dávce štěstí.

Přesto však měl René přemýšlivou povahu a v dětství řešil zásadní otázky a životní rozpory tím, že se běžel schovat mámě pod sukni, což v dospělosti vedlo k tomu, že když se po hlavě vrhl do něčeho nového, vždycky si nechával otevře- ná nějaká jakžtakž ucházející zadní vrátka.

Proto se velmi rozmýšlel, když mu odpoledne do kance- láře na ministerstvu zahraničí zavolal jeho dávný spolužák a dobrý přítel, ředitel Karrebækské banky Teis Snap, a před- nesl mu svůj návrh, který by tak vysoce postavený úředník, jako byl René, musel za normálních okolností označit za krajně nevhodný.

Stalo se to v předvečer ošklivého období, kdy se na svět opravdu vážně zašklebila finanční krize. V době, kdy byl naprosto každému, kdo se živil půjčováním peněz, jasný vý- sledek jednání chamtivých burzovních spekulantů a nezod- povědné vládní ekonomické politiky.

A právě proto Teis Snap volal.

„Obávám se, že do dvou měsíců půjde naše banka do konkurzu, jestli se nepostaráme o extra kapitál,“ řekl tehdy.

„A co moje akcie?“ neudržel se René a s bušícím srd- cem a čelem zbrázděným vráskami si vzpomněl na slibo- vanou prvotřídní penzi, strávenou pod palmami a jižním sluncem, která se mu teď hroutila pod rukama jako dome- ček z karet.

„No co asi? Jestli okamžitě nepřijmeme nějaká drastická opatření, tak přijdeme o všechno. Bohužel je to tak,“ odpověděl Snap.

Následující odmlka potvrzovala jejich přátelský vztah. Neskýtala možnost protestovat nebo přijít s nějakými abstraktními návrhy řešení.

René na chvíli svěsil hlavu a dýchal tak zhluboka, až ho to bolelo. Takhle se tedy věci mají, z toho musí vycházet a na základě toho se rozhodovat a jednat. Rozbolel ho žaludek a na čele mu vyrazil studený pot, ale coby vedoucí kanceláře pro evaluaci projektů rozvojové pomoci byl zvyklý přinutit se ve vypjatých situacích jasně uvažovat.

Vydechl. „Extra kapitál, povídáš? Co to má jako znamenat? Nemohl bys to nějak upřesnit?“

„Dvě stě až dvě stě padesát milionů dánských korun po dobu čtyř až pěti let.“

Reného znovu zalil pot. „Do pytle, Teisi! To je padesát milionů ročně!“

„Vždyť já vím a je mi to fakt líto. Poslední čtyři týdny jsme dělali, co se dalo, abysme si vydupali nějaké nouzové řešení, ale nemáme dostatečně stabilní klienty. V posledních dvou letech jsme půjčovali až moc rychle a bez dostatečného krytí, jak se teď ukázalo, když trh s nemovitostmi hrozí krachem.“

„Hergot, chlape, s tím se musí urychleně něco udělat. Nemohli bysme z toho vytáhnout aspoň naše osobní pohledávky?“

„Obávám se, René, že na to už je pozdě. Kurzy dnes ráno drasticky oslabily a veškeré obchodování s akciemi je prozatím zastaveno.“

„Ach tak.“ Reného překvapil odměřený tón vlastního hlasu. „A co bys teda chtěl ode mě, abych s tím jako dělal?“

Protože mi asi sotva voláš proto, abys mi sdělil, žes mě připravil o úspory, že? Já tě znám, Teisi. Kolik jsi vlastně zachránil ze svýho?“

Hlas letitého přítele zněl dotčeně, ale jasně. „Nic, René, absolutně nic, to ti přísahám. Měli jsme tu revizi. A v situaci, jako je ta naše, nebývají vždycky ochotní hledat nějaké kreativní řešení. Kdepak, volám ti proto, že jsem možná našel východisko a pro tebe, kamaráde, by mohlo být docela lukrativní.“

Takhle celý podvod začal. Fungoval bezchybně několik měsíců až do okamžiku, kdy nejzkušenější zaměstnanec sekretariátu William Stark zamával Eriksenovi před noseem nějakým cárem papíru.

„Dobře, Starku,“ řekl René. „Vy tvrdíte, že jste dostal nesmyslnou esemesku od Louise Fona a pak jste se s ním marně snažil spojit. Ale víte stejně dobře jako já, že Kamerun je dost daleko a spojení nebývá nejlepší, nebylo by tedy moudřejší hledat řešení někde jinde?“

Stark se na to bohužel netvářil a Renému se do jeho světa vetřel stín pochybnosti, jakási předzvěst nadcházejícího chaosu.

Zplnomocněnec Stark sevřel své již téměř bezkrevné rty do ještě užší štěrbin. „Ehm, jak jsem to měl tušit?“ Zamyšleně sklopil zrak a dlouhá zrzavá patka mu spadla do očí. „Já vím jediné to, že jsem tu zprávu dostal zrovna v době, kdy jste se vracel z Kamerunu. A od té doby Louise Fona nikdo neviděl. Nikdo.“

„Hm. A nemyslíte, že je ještě v Dja, kde není žádný signál?“ René se natáhl přes psací stůl. „Ukažte mi tu esemesku, Starku.“

René se soustředil, aby se mu netřásla ruka, když od Starka papírek přebíral.

A zprávu si přečetl.

Stálo na něm: „Cfqqughthondae(s+1)la(i+1)ddddddvdlogmdmndtdja.“

Hřbetem ruky si setřel z čela proradné perličky potu. Bohudíky, je to naprostý nesmysl.

„No jo, tak to máte pravdu, Starku, vypadá to opravdu divně. Ale já bych v tom nic zvláštního nehledal. Asi se mu v kapse splašil mobil,“ odbyl celou záležitost a odložil lístek na stůl. „Zařídím, aby se na to někdo podíval, ale říkám vám rovnou, že jsme Fona s Mbomem Ziemem ten den viděli, když jsme jeli do Yaoundé. Všechno proběhlo jako obvykle. Pomalu se balil na další expedici. Tuším s nějakými Němci.“

William Stark se zamračil a zavrtěl hlavou.

„Říkáte, abych se neznepokojoval, ale jen se na ten lístek ještě jednou podívejte. Přijde vám to jako náhoda, že zpráva končí slovem Dja? Vážně si myslíte, že by k tomu došlo nedopatřením, zmáčknutím v kapse? Neřekl bych. Spíš si myslím, že se mi Louis Fon pokoušel něco sdělit a že se mu mohlo stát něco vážného.“

René semkl rty. Během svého působení na ministerstvu učinil tu zkušenost, že ve všech úřadech šlo především o to neodmítnout ani tu sebešilenější hypotézu.

„Aha, to je vážně divný, máte pravdu,“ odpověděl proto.

Sáhl za sebe na parapet po svém Sony Ericssonu. „Říkáte, že je tam Dja.“ Zahleděl se na klávesnici telefonu a kývl hlavou. „Ale jo, mohlo by se to stát omylem. Podívejte! D, J a A stojí na tlačítku jako první písmeno. Když zmáčknete jednu klávesu 3, 5 a 2, tak dostanete dja, to by se v kapse klidně mohlo stát, i když se to může zdát neuvěřitelné. Ale samozřejmě je to divné. Jen si myslím, že bychom s tím měli pár dní počkat, jestli se Fon neobjeví. Mezitím se spojím s Mbomem.“

Sledoval každý Starkův pohyb, jak vycházel z kanceláře a přibouchl za sebou dveře, a pak si opět otřel čelo. Takže to byl Fonův telefon, se kterým si Mbomo hrál v landroveru cestou zpět do hlavního města.

Zatracenej idiot!

Zatal pěsti a zavrtěl hlavou. Že byl Mbomo tak dětinský a okradl mrtvého Fona, to byla jedna věc, ale že se nepřiznal, když se ho René zeptal, s jakým mobilním telefonem si to hraje, to byla věc jiná. A proč si ten kretén neověřil, jestli tam nejsou neodeslané zprávy? Pokud ho ukradl mrtvému, proč do háje automaticky nevyndal baterku nebo nevymazal paměť? Jak může být hergot tak blbej a ukrást mobil chlapovi, kterého právě zabil?

Zavrtěl hlavou. Mbomo byl pitomec, jenže o něho teď nešlo, problém představoval William Stark, a tak tomu bylo upřímně řečeno vlastně po celou dobu. Neříkal to snad od začátku a nezmínil se o tom i před Snapem?

Čert aby to spral! Nikdo z oddělení se tak dobře nevyznal ve smlouvách a neměl větší přehled o rozpočtu a nikdo nepsal na projekty ministerstva tak pečlivé posudky jako právě Stark. Takže pokud by někdo měl přijít na to, že zde dochází k zpronevěře prostředků zahraniční pomoci, pak to může být jedině on.

René se zhluboka nadechl a dobře si rozmyslel další krok. Nebylo příliš z čeho vybírat. „Kdybys snad někdy měl mít nějaké problémy,“ řekl mu tehdy Snap, „tak okamžitě volej.“

Což se právě chystal udělat.

2) Podzim 2008

Zplnomocněnec William Stark se v otázkách svého oboru v podstatě neměl na koho obrátit.

V šedém úředním světě jeho profese pod něj spadala jen nepatrná část agendy, do které se navíc nikomu nechtělo. Pokud se nemohl obrátit na vedoucího kanceláře, zbýval snad už jen vedoucí odboru, ale kdo by chodil za vedoucím odboru s takovým podezřením a hlavně v takovém rozsahu, bez hmatatelných důkazů? On rozhodně ne.

Zastával-li člověk v systému úřední moci místo nadřízeného a přitom byl docela přátelský typ, označil by své podřízené, kteří bijí z vlastní iniciativy na poplach kvůli podezření ze zneužití pravomoci nebo kvůli nesrovnalostem v rozpočtu státní správy, za interní informátory. Znělo to dobře a úctyhodně, přibližně asi jako zatroubení k útoku ze zálohy, ale když někdo lidi z odboru nutil zaspívat, tak v něm hned viděli drbnu a zpravidla to s ním dopadlo špatně; takových ošklivých příkladů už se v Dánsku přihodilo spoustu. Poměrně nedávný případ zaměstnance vojenské zpravodajské služby, který si vysloužil trest odnětí svobody za upozornění, že předseda vlády zamlčoval lidem životně důležité informace a na základě toho vedl zemi do války v Iráku, v nikom touhu po upřímnosti nevzbudí.

Navíc si William nebyl stoprocentně jistý; doposud to celé působilo jen jakýmsi nepřijemným dojmem, i když se ho už nějakou dobu nemohl zbavit.

Poté co informoval vedoucího kanceláře Reného E. Erikse na textové zprávě od Louise Fona, zavolal do Kamerunu snad deseti různým lidem, o kterých věděl, že byli s věrným aktivistou kmene Bantu ve spojení; všichni se nesmírně divili, že se tak zapálená duše jako on už několikátý den nehlásí.

Teprve dnes dopoledne se Williamovi konečně podařilo dovolat k Fonovi domů, do Sarki Mata, a promluvit si s jeho ženou, které Louis vždy poctivě sděloval, kde bude a jak dlouho se tam zdrží.

Manželka si zjevně dělala starosti. Měla slzy na krajíčku a podle jejího názoru v tom měli prsty pytláci, bála se domyslet, co by mohli jejímu muži udělat. Džungle byla tak rozlehlá a tajuplná, sám Louis jí o tom často vyprávěl. Děly se v ní neuvěřitelné věci, jak říkala. I William o tom věděl.

Pochopitelně to mohlo mít víc důvodů, že o sobě Fon nedal vědět. Kamerun popravdě skýtal mnohá lákadla a kdo ví, co může takového muže v nejlepších letech s ucházejícím zevnějškem napadnout? Dívky v této oblasti Afriky nebyly proslulé cudností ani zdrženlivostí, takže se nabízela možnost, že by Fon v některé z palmových chatrčí právě divoce souložil a přenechal běh věcí osudu. William se při té představě málem pouсмál.

Ale pak si vzpomněl, co tomu předcházelo; jak probíhal projekt na podporu Bakaů v první fázi. Už to, že měli ministerstvem najednou prohnat padesát milionů dánských korun, aby Pygmejům v tak vzdáleném koutě džungle Dja zajistili existenci, bylo samo o sobě zvláštní. A proč přiznali podporu právě jim, a ne někomu jinému? A zrovna tak vysokou částku?

Nad tím se William pozastavoval od začátku.

Dvě stě padesát milionů nebylo v průběhu pěti let samozřejmě v souhrnném rozpočtu patnácti miliard zahraniční pomoci ročně nic zvláštního, ale stejně: kdy naposledy získal takový úzce zaměřený projekt tak masivní finanční podporu? Kdyby byl zaměřený na všechny Pygmeje v celé konžské džungli, druhém největším pralese světa, pak by to pochopil snáz, jenže tak to nebylo.

A když jim částku přiznali, i napůl slepý idiot v odboru státní správy by poznal, že se v mnoha zásadních bodech vyhnuli normálnímu postupu, čímž vzbudili Starkovu pozornost. V tomto případě spočívala zahraniční pomoc v zásadě pouze v tom, že se peníze převedly úředníkům do Yaoundé a o zbytek už se měli místní lidé postarat sami. A to vše v zemi, kde je údajně největší korupce na světě.

A to se Williamu Starkovi, úředníkovi tělem i duší, který sám udělal několik velkých profesních chyb, nelíbilo, a na základě posledního vývoje událostí se proto díval na roli svého šéfa v celé záležitosti úplně jinýma očima.

Angažoval se snad někdy Eriksen natolik osobně? Kdy naposledy se jel osobně přesvědčit, jak se některému projektu daří? Pěkně dávno.

Bůh nás netrestej. Mohlo to samozřejmě znamenat, že se projekt ubírá správným směrem a průběžně podléhá náležité kontrole, ale mohlo to nedejbože znamenat i pravý opak. Věděl, že by se tím rozvířily roky kancelářské práce, a k *tomu* by rozhodně dojít nemělo.

„Co tady tak sedíte a dumáte, Starku?“ ozvalo se mu za zády.

Od okamžiku, kdy ten hlas slyšel ve své kanceláři naposledy, uplynuly už celé měsíce a překvapený William pohlédl na nepěkný úsměv svého nadřízeného. Pod křídlově bílými vlasy působil Eriksenův obličej zcela falešně.

„Právě jsem mluvil s našimi lidmi v Yaoundé, kteří to vidí podobně jako vy,“ řekl Eriksen. „Tvrdí, že něco není v pořádku, takže vaše domněnky jsou asi správné. Podle nich by to mohlo znamenat, že se Louis Fon s nějakými prostředky z fondu vypařil, a byli by rádi, kdyby za nimi někdo z ministerstva zajel a prověřil veškeré finanční příspěvky, které byly projektu od začátku přiděleny. Určitě si

myslí, že se tak zbaví podezření z nesrovnalostí, kdybyste na něco přišel.“

„Já?“ Chystá se ho tam snad Eriksen poslat? William byl zmatený, jaký směr věci nabraly, a moc radosti z toho neměl. „Nevíte, o jakou částku se jedná, kolik si měl Fon údajně přivlastnit?“ pokračoval.

Eriksen zavrtěl hlavou. „Ne, to zatím nikdo neví, ale v současné době disponuje částkou přesahující dva miliony. Třeba jel jenom na nákup a je úplně čistý. Třeba přišel na to, že osivo a sadba jsou někde levnější a kvalitnější než tam, kde obvykle nakupuje. Ale musíme ho za všech okolností sledovat, od toho tady přece jsme.“

„Hm,“ přitakal William. „Obávám se, že tohoto úkolu se nebudu moct ujmout.“

Eriksenovi ztuhl úsměv na rtech. „Aha, jakpak to?“

„Dcera mé přítelkyně leží v nemocnici.“

„No ne, už zase? A to vadí?“

„No, snažím se je obě podporovat, jak můžu. Bydlí u mě.“

Eriksen přikývl. „To je velmi šlechetné, že myslíte nejdřív na ně, Starku, ale bavíme se tu o pouhých dvou třech dnech, tak mi netvrďte, že byste si to nedovedl nějak zařídit. Už jsme objednali letenku na vaše jméno do Bruselu a pak dál na jih. Je to bohužel, jak víte, součást vaší práce. Poletíte přes Doualu, protože všechna místa do Yaoundé už byla obsazená. Na letišti vás vyzvedne Mbomo a zaveze vás do hlavního města, je to otázka pár hodin.“

William si v duchu představil svou nevlastní dceru na nemocničním lůžku. Neměl z té cesty ani trochu radost.

„Mám tam jet já, protože tu esemesku poslal Fon mně?“ zeptal se.

„Ne, Starku. Pojedete tam proto, že jste nejlepší.“

Mboma Ziema předcházela pověst muže činu, což potvrdil hned na mezinárodním letišti v Douale, když se na Williamův kufr vrhlo šest sedm agresivních chlapů a řvalo na sebe, že jim poprávu náleží.

„Máte tu taxík, prosím, pojdte, pojdte,“ hulákali jeden přes druhého a každý tahal zavazadlo za jeden konec.

Mbomo nosiče odstrčil a podíval se na ně tak, aby nikdo nezůstal na pochybách, že se nebojí postavit celému houfu, aby svého pána za pár tisíc místních franků ochránil.

Mbomo byl urostlý. William ho viděl na fotografiích spolu s Bakay, ale vedle Pygmejů vypadali všichni dospělí jako obři. Ve skutečnosti se ukázalo, že v Mbomově přítomnosti se nezdáli být malí pouze Pygmejové, protože to byl chlap čnicí nad ostatními jako skála, takže člověk ocitnuvší se v tak nepříjemné situaci, kdy se nosiči zuřivě rvou o jeho zavazadlo, a tudíž i o možnost jednou denně se trochu najíst, pochopitelně v jeho přítomnosti získával pocit „bezpečí“.

„Budete bydlet v hotelu Aurelia Palace,“ sdělil mu Mbomo, když taxík konečně zanechal hlouček nosičů i několik s křikem ho pronásledujících prodavačů levných cetek za sebou. „Zítř ráno máte schůzku na ministerstvu. Přijdu vás osobně vyzvednout. Na rozdíl od Doualy je v Yaoundé bezpečno, ale člověk stejně nikdy neví.“ Zasmál se, až se mu otrásal celý hrudník, ale přes černé rty nepronikl ani hlásek.

Williama přivábil pohled na žhavý sluneční kotouč, mizící za korunami stromů, a skupinky černochoů, vlekoucí se po straně silnice s mačetami ve znavených rukou.

Kromě předídněných minitaxíků, rychlých džípů a omlácených dodávek, které se neustále předjížděly a hazardovaly se životy všech cestujících, se po silnici pohybovala pouze

těžce naložená, polorozpadlá nákladní auta s rozbitými světly. Nebylo divu, že značná část pokrouceného šrotu, který se válel v příkopu podél vyprahlé cesty, byl od vozidel na silnici k nerozeznání.

William pocítil stesk po domově.

Po obezřetně zvoleném menu k večeři se William usadil v rohu hotelové lobby, kde se nacházela židle s pohovkou, potaženou látkou s výrazným vzorem ve stylu sedmdesátých let, a ošumělý konferenční stolek, na kterém už stály dvě orosené sklenice piva.

„Víte, když jsem tady, objednávám si rovnou dvě najednou,“ vysvětlil Williamovi korpulentní host anglicky. „Pivo tu mají tak řídký, že se vám vypaří pórama ještě dřív, než ho dopijete,“ zasmál se srdečně.

Ukázal na Williamův řetízek na krku, ověšený malými, začernalými maskami. „Koukám, že jste v Africe nověj. Asi jste neunikl těm vyděračům se šmukama na letišti.“

„Ano i ne.“ William se chytil za řetízek. „Právě jsem přijel, ale tohle nosím už pár let. Ale máte pravdu, je to z Afriky, to jste odhadl správně. Našel jsem ten náhrdelník při inspekční cestě do Kampaly.“

„Aha. No jo, Kampala, to je jedno z mála zajímavých měst v Ugandě.“ Muž pozvedl sklenici a připil Williamovi na zdraví. Soudě dle aktovky to byl jistě také úředník.

William vytáhl z kožených desek své portfolio a položil si ho před sebe na stůl. Tentokrát se jednalo o konkrétních padesát milionů korun a o způsob, jakým je vmanévrovat do projektu pro Bakay. Takže si musel projít pěknou řádku dokumentů a připravit si nejednu otázku. Proto otevřel složku a veškeré papíry si před sebou rozdělil do tří hromádek. Na jedné měl výpočty, na druhé popisy projektu a na třetí

různou korespondenci, vzkazy a vytištěné e-maily. Vzal si s sebou i žlutý lepicí papírek s přepsanou zprávou z mobilního telefonu Louise Fona.

„Nebude vám vadit, když si tu trochu rozložím práci? Nahore v pokoji totiž nemám stolek.“

Host mu přátelsky pokynul.

„Vy jste z Dánska?“ zeptal se pak a ukázal na logo ministerstva zahraničních věcí na několika dokumentech.

„Ano, a vy?“

„Ze Stockholmu.“ Podal Williamovi ruku a přešel do plynné švédštiny.

„Jste v Kamerunu poprvé?“

William přitakal.

„Tak vítejte,“ odpověděl Švéd a přisunul mu druhou sklenici piva. „Na Kamerun si člověk nikdy úplně nezvykne, abyste věděl. Tak na zdraví.“

Pozvedli sklenice a Švéd tu svou vyprázdnil jedním lokem. Zároveň ještě stihl mávnout na číšníka a objednat další. Na alkoholiky zaměstnané ve státní správě se dá v teplých krajích narazit všude, to William dobře věděl. Byl svědkem toho, že se někteří z vyslaných kolegů vrátili z pracovního nasazení v zahraničí napůl mimo.

„No, asi si teď říkáte, že jsem propadl alkoholu, ale není to tak,“ řekl švédský host, jako by Williamovi četl myšlenky. „Pravdou ale je, že se tak chovám.“

Diskrétně ukázal na dva černochoy ve světlých oblecích v rohu pohovky.

„Ti jsou z firmy, ve které mám zítra jednání. Sledují mě a za hodinku svůj dojem napráší šéfovi.“ Usmál se. „Nebude na škodu, když si budou myslet, že se zítra dostavím v horší formě, než tomu bude ve skutečnosti.“

„Vy jste obchodník?“

„V jistém smyslu. Sjednávám pro Švédsko státní zakázku. Jsem auditor a jsem dobřej.“ Kývl na číšníka, který přinesl další dvě piva, a jedním z nich připil Williamovi na zdraví. „Tak proto. Ať vám slouží!“

William se marně snažil udržet se Švédem krok. Ještě že nemusí hrát takové hry jako on. Nemá na to žaludek.

„A hleďte. Koukám, že jste dostal šifrovanou zprávu.“ Auditor ukázal na žlutý lístek s esemeskou od Louise Fona.

„Jo? Já vlastně ani nevím. Je to esemeska od jednoho našeho místního spolupracovníka, který před necelým týdnem zmizel.“

„Eseseska?“ zasmál se. „Vsadte se o pivo, že vám ji do deseti minut rozlousknu!“

William se zamračil. Že ji rozlouskne? Co tím myslel?

Švéd se chopil lístku, vzal si čistý list papíru, vytáhl z kapsy mobilní telefon značky Nokia a položil si ho před sebe.

„Žádná šifra v tom není, jestli jste myslel tohle,“ řekl William. „Takovými věcmi se na ministerstvu nezabýváme. Ale upřímně řečeno netušíme, proč a jak to napsal a proč to vypadá zrovna takhle.“

„Hm, třeba to napsal za ne zrovna příznivých podmínek...“

„Možná. Ale zeptat se ho na to nemůžeme. Jak říkám, není po něm ani vidu, ani slechu.“

Švéd přiložil pero na papír a napsal: „Cfqqugthondae(s+1)la(i+1)ddddddvdlogmdmdntdja.“

Pod každé písmeno připsal další písmeno a díval se přitom na mobilní telefon.

Uběhlo pár minut a pak se podíval na Williama.

„Podívejte, budeme předpokládat, že tu zprávu psal za ztížených podmínek, jak jsem říkal. Třeba potmě. Když si

vypnete nápořvedu, máte pod každým tlačítkem několik písmen, jak jistě víte. Zmáčknete trojku a je tam D, E, F. Když tlačítko zmáčknete jednou, je to děčko, dvakrát ěčko a třikrát efko. Když ho zmáčknete víckrát, než kolik máte pod číslem písmen, přeskocí vám to na velký písmena nebo jiný znaky. A pak je taky možný, že se člověk splete a zmáčkne vedle, zpravidla to bývá o tlačítko výš nebo níž, což bezesporu vede k ohromnému množství kombinací. Ale už jsem to dělal a je to docela legrace. Stopnete mi to, až řeknu teď?“

William svraštil obočí, ale přikývl. Bylo mu úplně jedno, jak dlouho to Švédovi potrvá. Jestli té záhadě přijde alespoň trochu na kloub, koupí mu pivo tak jako tak.

Zcela snadné se to nezdálo, ale když se z prvního slova „Cfqqughthon“ vylouplo možné slovo začínající na C, pak mylné stisknutí tlačítka trojky, které mělo být šestkou hned pod ním, pak dvakrát Q namísto dvakrát R a konečně téměř správně napsané „uption“, najednou dostali slovo CORRUPTION.

William cítil, jak se mu na čele sbíhají vrásky.

Slovo „korupce“ nebudilo žádné pozitivní konotace.

Po další čtvrthodince, kdy William objednal další dvě rundy, Švéd hádanku rozluštil.

„Jo, to by šlo,“ říkal si pro sebe při studiu poznámek.

Pak je podal Williamovi.

„Přečtete to po mně? *Corruption dans l'aide de developement Dja.*“ Švéd zamýšleně pokýval hlavou. „Asi to nebude úplně bezchybně francouzsky, ale stejně. Korupce v rozvojové pomoci v Dja, stojí tam. Brnkačka.“

Williamovi přeběhl mráz po zádech.

Obezřetně se rozhlédl kolem sebe. Dívají se ti dva černoši v rohu tak upřeně na něho, nebo na toho Švéda? Nebo ho sleduje ještě někdo jiný?

Podíval se zpět do svých poznámek, zatímco švédský obchodník opět zamával na obsluhu.

„Korupce v rozvojové pomoci v Dja,“ napsal Louis Fon těsně předtím, než zmizel. Nebylo to příjemné zjištění. Opravdu ne.

William vyhlédl ven z okna a musel si zastínit oči před neproniknutelnou temnotou, která venku panovala.

Myslel si to už dřív a teď ho to napadlo znovu.

Opravdu se ocitl velice daleko od domova.

Až příliš daleko.

x x x

„Co to říkáš, Mbomo?“

Eriksen se potil v podpaží a snažil se soustředit na drsný hlas.

„Povídám, že Stark nebyl ráno v hotelu, když jsem ho chtěl vyzvednout, a teď jsem se zrovna dozvěděl, že odletěl zpátky domů.“

„Do prdele, Mbomo, jak se to mohlo stát? Měls ho na starosti.“ René se zamyslel. Dohodli se, že Mbomo nebo některý z jeho pochopů ráno vyzvednou Starka z hotelu, a víc o tom nemělo padnout ani slovo. Kde a jak Stark zmizí, bylo podružné, hlavně když to nepovede zpátky k nim. A teď se dozví, že Stark je na cestě domů do Dánska. Co se to tam hergot děje? Zavětril snad stopu, která by vedla až k nim?

V tom případě by se to rovnalo katastrofě.

„Můžeš mi říct, co se sakra mohlo od včerejšího večera změnit? Myslel jsem, že máš situaci pod kontrolou, Mbomo. Stark musel něco vytušit.“

„Nevím,“ odpověděl Mbomo, který netušil, že Eriksen se v posledních dnech užíral strašlivými výčitkami svědomí,

protože poslal na smrt člověka, a právě teď dospěl do stadia, kdy byl ochoten svolit k jakémukoliv činu, který by ho té noční můry zbavil.

René totiž ani na okamžik nezapochoyboval, co je čeká a nemine. Mbomo Ziem musí z projektu zmizet, vlastně se ho musí zbavit jednou provždy. Nikomu z účastníků neprospěje mít v projektu chlapa, který dělá takové boty, tolik toho ví a zároveň je tak nešikovný a příšerně neefektivní.

„Ještě se ozvu, Mbomo. Zatím zachovej klid. Jdi domů a čekej. Někoho ti pošleme, aby tě zpravil o dalším vývoji.“

A René zavěsil.

Zpraví tě tak, žes to ještě neviděl, Mbomo.

Zasedací místnost představenstva Karrebækské banky nepatřila zrovna mezi ty méně okázalé. Soudě podle polohy a zařízení by člověk snadno nabyl dojmu, že se nachází v hlavním sídle jedné z předních finančních institucí, udávajících v zemi tón, a když se člověk zaměřil na vystupování bankovního ředitele Teise Snapa, neměl důvod celkový dojem měnit. Všechno, co bylo lidem na očích, bylo extravagantní. Inventář, technologie i doplňky. Nezřízený konzum zažíval v tomto domě již dlouho zlaté časy.

„René, spojili jsme se s předsedou představenstva Jensem Bragem-Schmidtem. Je s námi na jedné lodi, jak jistě víš.“

Bankovní ředitel Snap se obrátil k mikrofonu, ukrytému v obložení z ořechového dřeva a trůnícímu na impozantním psacím stole.

„Slyšíš nás jasně a zřetelně, Jensi?“ pravil.

Odezvou mu byla kladná odpověď. Hlas zněl trochu pisklavě, ale přesto autoritativně.

„Takže můžeme zahájit naši schůzku.“ Obrátil se k Renému. „Je mi líto, že ti to musím říct tak otevřeně, René,“

pronesl Snap, „ale po tvém dnešním rozhovoru s Mbomem jsme s Jensem došli k závěru, že jediným řešením problému je zastavit Starka všemi dostupnými prostředky, a ty se postaráš, aby už se napříště k projektu nikdo tak horlivý, jako je Stark, nedostal.“

„Zastavit ho?“ řekl René docela tiše. „Myslíte tady v Dánsku?“ pokračoval. To mu dělalo největší starosti.

„Ano, v Dánsku. Nedá se nic dělat,“ potvrdil Snap. „Deaktivovali jsme tikající bombu tím, že jsme zastavili Louise Fona, a záhy tak naložíme i s Mbomem Ziemem a Williamem Starkem. Pak zase všechno poběží jako na drátkách. Úředníci z ministerstva v Yaoundé budou držet jazyk za zuby, jsou do toho namočení až po uši. A kdyby se ti podařilo dostávat pravidelná hlášení od nějakého tamějšího úředníka, který by byl ochoten se nějakou dobu podepisovat Fonovým jménem a v těch hlášeních by vaše ministerstvo zevrubně informoval, jak báječně projekt funguje, zdálo by se všechno v nejlepším pořádku. Tak už to s africkými projekty zkrátka chodí. Chce to jen občas pár pozitivních zpráv, nic jiného nikdo ani nečeká.“

Zaslechl Braga-Schmidta zachrochtat v reproduktoru, a přestože se s ním René nikdy osobně nesetkal, podle tónu jeho řeči si domyslel, že je až příliš dlouho zvyklý vymetat s lidmi daleko za hranicemi své země. Měl ve zvyku začínat větu tvrdě a nesmlouvavě, jako kdyby vydával rozkaz, kterému se nelze vzepřít. Člověk si představil anglického imperialistu nebo rejdaře s neomezenou mocí. René se doslechl, že všechny své komorníky oslovuje bez výjimky již celá léta „boy“, a jestli někdo něco ví o Africe, pak je to nepochybně on. Řadu let zastával funkci konzula v několika jihoafrických zemích a dvojnásobně dlouhou dobu obchodoval ve střední Africe. Ne vždy ho provázela dobrá pověst.

Kdepak, René ani na okamžik nezapochyboval, kdo za celým tím švindlem stál a všechno to vymyslel. Teis Snap mu o něm vyprávěl, že po úspěšném období, kdy z rovníkové Afriky dovážel dřevo, shromáždil své akcie v Karrebækské bance a v následujících letech se stal jejím absolutně největším akcionářem. Proto se ani nebylo čemu divit, že svůj majetek brání zuby nehty, to René naprosto chápal, ale přece jen teď kromě podvodu odsoudili tři muže k smrti. Jak to, že se tedy proti užívání takových prostředků neohradil?

Otřásl se. To bude asi tím, že té šedé eminenci ve skutečnosti až příliš dobře rozumí.

Co jiného jim zbývá?

„Ano,“ pravil předseda správní rady. „Není to lehké, přijmout tak radikální opatření, ale uvědomte si, kolik lidí by ztratilo práci a kolik malých střadatelů by přišlo o své vklady, kdybychom včas nezasáhli. Je nám pochopitelně líto, že za to zaplatí i Stark, ale tak už to zkrátka chodí. Jednotlivec se musí obětovat ve prospěch celku, jak se říká, a za pár let bude zase všechno v pořádku. Banka bude zajištěná a konsolidovaná, společnost se nezmění, investice poplynou dál, pracovní místa zůstanou zachovaná a akcionáři nebudou tratit. A kdo by se mezitím obtěžoval kontrolovat, pane Eriksene, jestli se Pygmejům v Dja podařilo zavést zemědělství? Kdo by se namáhal zjistit, zda se jim od počátku projektu výrazně zlepšilo školství a zdravotní podmínky? Kdo by to svedl, když zakladatelé projektu již nejsou mezi námi? Jen se tak ptám.“

No kdo asi, kromě mě, pomyslel si René a zahleděl se do velkých dělených oken, sahajících téměř ke stropu. Měl by si to snad vyložit tak, že hrozí nebezpečí i jemu?

Ale na něj si jen tak nepřijdou, ať si nemyslí. On ví, jak na ně, a bohudíky si umí dát bacha, když se výjimečně vydá sám ven do ulic.

„Jen doufám, že víte, co děláte, a necháte si to pro sebe, protože já už o tom nechci slyšet ani slovo, je to jasný?“ řekl.
„A musíme doufat, že si Stark nestihl uložit dokumenty o celém podvodu někde v bance jako já.“

Pohlédl na Teise Snapa a zaposlouchal se soustředěně do šumění v reproduktoru na stole. Šokovalo je to? Zbystřili?

Patrně ne.

„Dobře,“ pokračoval. „Máte pravdu. Toho, že zprávy Louise Fona už nepíše on osobně, si nikdo ani nevšimne, ale co až zmizí Stark? Dostane se to na titulní stránky všech novin...“

„Ano, no a co?“ Hlas předsedy správní rady Karrebækské banky potemněl. „Dokud si to s námi nikdo nespojí, není Starkovo zmizení ničemu na závadu, ne? Viděl bych to asi tak, že odcestoval do Afriky, nedostavil se na smlouvanou schůzku, beze slova odletěl zpátky domů a zmizel. Nezdá se vám to trochu podezřelé? Nenapadlo by vás, jestli nemá na zmizení osobní podíl? Mě teda jo.“

Snap a René se po sobě podívali. Předseda správní rady se ani slovem nezmínil o Reného dokumentech v bankovní úschově, takže trochu pošramocená vzájemná důvěra nepřišla k úhonně.

„Poslyšte, pane Eriksene,“ pokračoval Brage-Schmidt. „Odeť to bude tak, jak jsme se dohodli. Vy se dál budete starat o to, aby se do Kamerunu posílalo padesát milionů ročně, a každý rok na základě takzvaných projektových hlášení Louise Fona sepišete pěkné shrnutí, jak tam dole úžasně prosperují.“

Snap si vzal slovo. „Mezitím tady v Karrebækské bance jako vždy s několikátýdenním zpožděním obdržíme od našich spojenců v Yaoundé přes ‚investiční skupinu‘ v Curaçau tolik milionů, kolik si bude okamžitá situace žádat.“

Snap naznačil prsty ve vzduchu uvozovky a pokračoval: „Zbytek dáme do úschovy v Curaçau v akciích na majitele jako ochranu před nepředvídatelným vývojem v bankovním sektoru. Tímto způsobem přejde akciové portfolio Karrebækské banky pěkně v tichosti do jiných rukou a zároveň dojde k jeho rozšíření. Ve skutečnosti budeme mít sami vše pod kontrolou a naše portfolia nám budou rok od roku utěšeně vzkvétat a růst. Takže se všichni tři budeme mít z čeho radovat, nebo jsi snad jiného názoru?“

„Jo, ‚všichni‘ budeme spokojeni.“ Tentokrát naznačil uvozovky ve vzduchu René. „Skoro jako Louis Fon, Mbomo a William...“

Teis Snap ho přerušil. „Poslechni, René, přestaň si dělat starosti s Mbomem a Fonem. Za nějaký čas pošleme jejich vdovám menší obnos, aby měly z čeho žít. Tamní úřady jsou na podobná zmizení zvyklé, takže z toho nebudou dělat žádnou vědu. Co se týče Starka, ten přece žádnou rodinu nemá, jestli se nemýlím?“

René přikývl. „Nemá, ale má přítelkyni a nemocnou nevlastní dceru.“ Zahleděl se Teisi Snapovi hluboko do očí. Snad čekal nějaký záchvěv soucitu, ale Snapa se to nijak nedotklo, zůstal chladný jako led.

„Dobře,“ odpověděl stroze. „Takže rodina žádná, jen dvě osoby ve volnějším vztahu. Obě dámy ho po nějaké době jistě oželí a po prožitém smutku se vrhnou zpět do života. Tak úžasný zase nebyl, nebo snad ano, René?“

René si odfrkl. Co na to říct? Když už se tu o něm baví v minulém čase, tak nač se ještě starat, jestli to byl zajímavý člověk?

Asi byl.

Slovo opět převzal reproduktor. Poslední věty předseda správní rady nijak nekomentoval, ale proč taky?

„Co se týká těch dvou set padesáti milionů, můžeme plným právem tvrdit, že se jedná o jakousi maskovanou státní podporu našeho bankovníctví a projekt Bakaů na ni přispěl. Není snad správné a v naší situaci nanejvýš vhodné, aby státní aparát ochraňoval činnorodé dánské soukromé firmy, jako je Karrebækská banka? Podniky, které zajišťují lidem práci a jsou ku prospěchu platební bilanci a naší životní úrovni? Kdepak, jestli takové dobré banky jako Karrebækská půjdou ke dnu, pak se kola přímo či nepřímo zastaví, a po tom přece nikdo — ani my, ani naše vláda — nijak netouží, nemám pravdu?“

René byl duchem nepřítomný. Jestli se něco zhatí, ti dva zaručeně zmizí za kopečky dřív, než se naděje, a veškerou zodpovědnost i trest hodí na něho. To nesmí dopustit.

„Řeknu to ještě jednou: To, co se chystáte udělat, je bez mého vědomí, jasný? Nechci o tom nic vědět. Ale pokud se chystáte k tak drastickému kroku, tak se laskavě postarejte, abych okamžitě dostal Starkův laptop. Kdoví co by se v něm o projektu našlo.“

„Jasně, spolehni se, máš ho mít. Já ti naprosto rozumím, není pro tebe lehké to všechno pochopit, René, jako bych tě neznal. Jsi čestný a slušný člověk. Ale myslí taky trochu na rodinu,“ upomenul ho Snap. „Nech nás, abysme to s Jensenem zařídili, a už se tím nezatěžuj. Zkontaktujeme našeho prostředníka, který je na řešení podobných situací machr, a ten už někoho pošle, aby Starka vyzvedl na letišti. A ty se mezitím můžeš radovat, jak ti každý den utěšeně roste hodnota akcií. Pořád ještě tě čeká světlá budoucnost, René.“

3) Podzim 2010

Žlutá dodávka přijela Marca vyzvednout k lešení na náměstí před kodaňskou radnicí přesně v pět hodin odpoledne, jak bylo zvykem. Tentokrát přišel pro jistotu o dvacet minut dřív, protože kdyby nebyl na místě, až se auto objeví, odjeli by jednoduše bez něho. A kdyby musel místo toho jet vlakem a autobusem, byl by bit. Kdepak, po ničem takovém netoužil, ani se nechtěl někde celou noc choulit pod schody ke sklepu, na to bylo příliš chladno.

Proto vždycky chodil včas. Jednoduše se bál.

Ostatním, kteří se zády opírali o auto, kývl na pozdrav, ale nikdo mu neodpověděl a Marco na to byl zvyklý. Tak to u nich chodilo, všichni byli totiž k smrti unavení.

Z dnešního dne, ze života a vůbec ze sebe samých.

Marco se rozhlédl po skupince v dodávce. Někteří byli ještě promoklí a třásli se zimou. Kdyby nevěděl, jak se věci mají, mohl by si myslet, že někteří z nich jsou nemocní, tak byli pohublí. Nebyl na ně pěkný pohled, ale za takového podmračeného listopadového dne nebyli v Dánsku sami.

„Cos dneska splášil?“ zeptal se Samuel, který se opíral o přepážku kabiny řidiče.

Marco se zamyslel. „Čtyřikrát jsem odevzdal peníze a jen napodruhé to bylo přes pět set dánských korun. Celkem asi třináct nebo čtrnáct set, když k tomu všemu připočítám i ty tři stovky, které mám v kapse teď.“

„Já mám něco kolem osmi set,“ pronesla nejstarší z nich, Miryam. Vždycky bodovala, ale byla taky na jednu nohu chromá. Taková věc zvedala obrat.

„Já mám jen šedesát,“ řekl Samuel tiše, ale všichni ho slyšeli. „Nikdo už mi víc dát nechce.“

Obrátilo se k němu deset párů soustrastných očí. Samuela doma u Zoly nečeká nic dobrého.

„Tak si je vezmi,“ řekl Marco a podal mu dvě stokorunové bankovky. Udělal to jako jediný, ačkoliv bylo pravděpodobné, že se to Zolovi donese. Jako by to Marco nevěděl.

Marco věděl moc dobře, co se Samuelem není v pořádku. Když už člověk nevypadal jako malý chlapec, bylo žebrání obtížné. Marcovi sice bylo patnáct, ale vypadal jako třináctiletý, takže to šlo hladce. Měl velké dětské oči, na svůj věk byl malý, vlastně až neobvykle malého vzrůstu, a na rozdíl od Samuela, Pica a Romea, kterým už kůže zhrubla a začaly jim rašit vousy, měl ještě čistou pleť a jemné vlasy. A přestože ostatní už měli za sebou první zkušenosti s dívkami, nejeden z nich Marcovi jeho zpomalený vývoj záviděl, o chytré hlavě ani nemluvě.

A Marco to všechno věděl.

Na svůj věk byl sice menšího vzrůstu, ale oči i uši měl na stopkách a uměl jich dovedně využívat. Velmi dovedně.

„Tati, nemohl bych chodit do školy?“ žadonil od sedmi let, když ještě bydleli v Itálii. Marco svého otce zbožňoval, ale i v tomto se otec projevil jako slaboch. Řekl mu, že bratr, tedy Marcův strýc Zola, chce, aby děti žebraly na ulici, a tak to taky bylo, protože Zola vládl klanu jako pravý tyran, kterému se neodporovalo.

Jenže Marco se chtěl něco naučit a téměř v každém menším městě v Umbrii byla škola, před kterou mohl postávat a nasávat vědomosti jako houba. Takže když ráno vysvitlo slunce, počkal venku a hodinku s uchem na okně napjatě poslouchal, než se vydal dál za denním výdělkem. Občas vyšel ven někdo z učitelů a pozval ho dál, ale to pak Marco utíkal a už se nikdy nevrátil. Kdyby nabídku přijal, doma

by ho zmlátili do modra. V tomto ohledu bylo výhodou, že se tak často stěhovali a školy a učitelé se střídali.

Jednoho dne se nějakému pedagogovi podařilo ho dostihnout, jenže místo aby Marca zatáhl do budovy, tak mu jako černé svědomí podstrčil těžkou plátěnou tašku.

„Nech si je a dobře s nimi nalož,“ řekl a pustil ho.

V tašce bylo patnáct učebnic, a ať už se nacházeli kdekoliv, Marco vždycky měl svou tajnou skrýš, kde se mohl nerušeně usadit a studovat, aniž ho někdo odhalil.

Tak trávil všechny večery a dny, kdy dospělí měli na práci jiné věci než je hlídat. Po dvou letech se naučil počítat a číst jak italsky, tak anglicky. Výsledkem bylo, že se s nesmírnou zvědavostí pouštěl do všeho, co se ještě nenaučil nebo čemu zatím nerozuměl.

Za tři roky, které celý klan strávil v Dánsku, se jako jediný naučil mluvit dánsky téměř plynně. Byl z nich prostě jediný, kdo byl dostatečně zvědavý.

Všichni řadoví členové skupiny věděli, že když se Marco ztratil z dohledu, asi se někde usadil a ponořil do knih.

„Tak povídej, dělej,“ povzbuzovala ho Miryam, ke které měl nejbliž.

Zola a lidé z jeho nejbližšího okruhu z Marcovy čtenářské vášně zaručeně tak nadšení nebyli.

Toho večera leželi na palandách, poslouchali Samuelův křik a dopadající rány, které se nesly přes zdi Zolova obývacího pokoje jako ozvěna všech nespravedlností, kterých se Zola kdy dopustil. Marco se výprasku nebál, protože byl zpravidla bit méně krutě než ostatní, alespoň sem sahal vliv jeho otce. Přesto ležel v posteli a pevně svíral okraj příkrývky. Protože Samuel nebyl Marco.

Když přečkali vykonání trestu nad Samuelem a opět se rozhostilo ticho, zaslechl Marco vrznout vchodové dveře. Musela je otevřít jedna ze Zolových goril, aby obhlédla situaci v maloměstácky omezené čtvrti, kde si každý hrabe na vlastním písčku, než budou moci pokořeného a zmláceného Samuela odvléct do protějšího domu, kde měl pokoj. Členové klanu dovedli šikovně předcházet pomluvám ve vilové čtvrti a udržovali velmi dobré vztahy s dánskými rodinami, které bydlely v sousedství. Navenek působil Zola jako zdrženlivý a elegantní pán a jistě si nepřál tento dojem nijak narušit. Moc dobře věděl, že pohledný, reprezentativní běloch z USA, mluvící řečí, které všichni rozumějí, bude v mnoha ohledech považován za „jednoho z nich“. Z těch, kterých se Dánové nemusejí obávat.

Z toho důvodu se tresty udělovaly vždycky pod rouškou tmy, za odhlučněnými okny a zataženými závěsy, a proto se pečlivě dbalo na to, aby po bití nezůstávaly žádné viditelné stopy. Samuel se sice zítra povleče po kodaňské pěší zóně Strøget velmi ztěžka, ale to už sousedé neuvidí. Navíc bude jeho zbědovaný vzhled výhodný pro obchod, protože zkušenost ukazovala, že právě křečovitě záškuby naplní žebráckou brašnu dřív než ty fingované.

Marco potmě vstal, proplížil se kolem pokoje bratranců a opatrně zaklepal na dveře obývacího pokoje. Jestli Zola zareaguje ihned, bude to dobré. Když váhal, nikdy se nedalo s určitostí odhadnout, v jaké náladě člověka přijme.

Tentokrát uběhla dobrá minuta, než ho pozval dovnitř, takže Marco byl připravený na všechno.

Zola seděl u čajového stolku jako král obklopený svými dvořany a na obrovské obrazovce běžely nahlas puštěné televizní zprávy.

Možná se trochu zaradoval, když synovce Marca spatřil, ale ruce se mu ještě třásky. Někteří ze skupiny tvrdili, že Zola nesmírně rád pozoruje, jak někoho bijí, ale Marcův otec tvrdil, že je to právě naopak, že Zola své lidi miluje jako Ježíš apoštoly.

Marco si tím nebyl tak úplně jistý.

„Tři dny a tři noci strávil komisař Carl Mørck v tomto hermeticky uzavřeném prostoru spolu s mumifikovanými mrtvolami a měl...“ ozvalo se z obrazovky.

„Vypni ty kraviny, Chrisi,“ rozkázal Zola a kývl směrem k dálkovému ovládání. Ani ne za vteřinu byl rozkaz splněn.

Zola poplácal svou novou hračku, neposedného loveckého psa na tenkých nohách, na něhož nesměl nikdo jiný sáhnout, a obrátil se k Marcovi. „To bylo od tebe odvážné, dát Samuelovi cestou domů peníze, Marco, ale jestli to uděláš ještě jednou, tak dopadneš stejně jako on, rozumíš?“

Přikývl.

Zola se usmál. „Dneska jsi nám vydělal pěkné peníze, sedni si.“ Ukázal na židli naproti sobě. „Copak jsi mi chtěl, chlapče? Předpokládám, žeš mi nepřišel říct, že si to Samuel nezasloužil, nebo se mýlím?“

Změnil výraz v obličeji a téměř nezatelným pohybem naznačil svému všudypřítomnému pochopovi jménem Chris, aby nalil čaj do šálku, a pak ho sám postrčil na půl cesty k Marcovi.

„Promiň, Zolo, že tě ruším; ale je to tak, chtěl jsem mluvit o Samuelovi.“

Zola na sobě nedal nic znát, když Marco promluvil, ale Chris se s trhnutím narovnal a pomalu se k němu obrátil. Byl velký a měl světlejší pleť než většina členů klanu. Kdykoliv se mezi nimi objevilo jeho bledé vzezření, ostatní

se obvykle stáhli, ale Marco setrval s pohledem pevně upřeným na strýce.

„No vida. Jenže do Samuela ti, Marco, nic není, to je ti doufám jasný. Dnes se nevrátil domů s dostatečným obnosem v kapse, protože se nesnažil. Ne jako ty.“ Zola zavrtěl hlavou a ztěžka dosedl zpět na lamí kožešinu, kterou měl přehozenou přes opěradlo křesla. „Nemíchej se do toho, Marco. Dej na to, co ti strýc radí.“

Marco se na něho podíval. Samuel se nesnažil jako ty, tvrdil Zola. Mínil tím, že Samuel byl bit kvůli Marcovu nasazení, a tedy nepřimo jeho vinou? To by bylo ještě horší.

Marco sklonil hlavu a pronesl co nejtěšej: „Já vím. Ale Samuel už je moc velký na to, aby žebral v centru. Většina lidí ho přejde bez povšimnutí a ti, kteří si ho všimnou, z něj mají strach a radši ho obejdou. Jen ti, kteří...“

Marco ucítil, jak Zola udělal Chrisovi pohybem prstu rozkaz, a zvedl obličej právě v okamžiku, kdy k němu Chris přistoupil a vrazil mu takovou facku, až mu zapískalo v uchu.

„Říkal jsem, že ti do toho nic není, rozuměls?“

„Jo, ale...“

Dostal další facku a sdělení pochopil. Na takové zacházení si nikdo, kdo vyrostl v takovém prostředí, nestěžoval.

Pomalů vstal, pokývl Zolovi a cestou ke dveřím se pokusil usmát. Dvě facky a je po audienci. Přesto u dveří sebral odvahu.

„To je v pořádku, žes mě uhodil,“ řekl a zvedl hlavu. „Ale žes bil Samuela, to v pořádku není. A jestli mě ještě jednou uhodíš, tak uteču.“

Dobře si všiml, jak Chris tázavě pohlédl na Zolu, ale strýc jen tiše zavrtěl hlavou a mávnutím ruky naznačil, ať mu Marco kouká zmizet z očí. Okamžitě.

Když se vrátil do pokoje k ostatním a znovu se zavrtil pod peřinu, zkusil si projít všechny nevyřčené argumenty, jak to dělal vždycky. Kdyby byl řekl tohle a támhleto, celé by to dopadlo lépe. A když si takhle ve tmě přehrával dialogy, choval se Zola daleko vstřícněji. Někdy Marcovi dokonce vyhověl.

Tímhle způsobem si trochu ulevil.

„Samuel je v pohodě,“ představoval si Marco sám sebe, jak říká Zolovi. „Jen se musí něco naučit. Když mu dovolíš chodit do školy, tak by se z něj možná mohl stát mechanik a mohl by se starat o dodávku. Stejně z něj nikdy tak dobrej kapsář jako já nebo Hector nebude, není na to dost šikovnej, tak proč mu nedat šanci?“

Těmito tichými rozhovory si na chvíli ulevil, ale jakmile zhasli noční lampičku, přemohla ho realita.

Jejich život nestál za nic.

Podle vnějšího zdání byli všichni krásní lidé ze žlutých cihlových domků, ale ve skutečnosti byli kriminálníci s falešnými pasy a bez pevné půdy pod nohama, a to ve všech ohledech. Už to bylo samo o sobě dost hrozné, ale nebylo to ještě to nejhorší. Nejhorší ze všeho bylo, že se členové klanu uzavírali pokud možno ještě tajuplněji do sebe a nikdo z mladých nevěděl, odkud pocházejí, kdo jsou jejich skuteční rodiče nebo co dospělí dělají, když jsou mladí ve městě a shánějí prostředky pro Zolův tyranský režim. Marco věděl, že klan se nemůže chlubit světlou minulostí, ale ta trocha dobrého, která tu byla, vzala za své se Zolovým novým stylem těsně předtím, než opustili Itálii. Jediné, co z minulosti zbylo, byly všechny jejich nekalé skutky. Nic se nezměnilo k lepšímu. Číst a psát uměla jen hrstka z nich, i když se mnozí již blížili dospělosti. Ale když se vydali na lup, stali se z nich plnokrevní profesionálové, dlužno podotknut takového druhu, který

neměl potřebu chlubit se obory své specializace, jako byla žebrota, kapesní krádeže, vloupání sklepním okénkem, okrádání starých dam o kabelky tím, že do nich nejdřív neurvale vrazí a tašku, která se poroučí k zemi, jim seberou. Jezdili ulicemi rychle na kolech a brali všechno, co na lidech volně viselo a dalo se zpeněžit. Všechno to měli v malíku a zejména Marco vykazoval talent ve všech pochybných směrech. Dovedl žebroit svýma velkýma, smutnýma očima a úsměvem, který v lidech budil soucit. Naprosto tiše se dokázal protáhnout okénkem do domu a na ulici mezi zaneprázdněnými chodci byl ve svém žvlvu. Rychle a obratně se zmocnil hodinek či peněženky své oběti, vždy bez jediného chybného pohybu nebo falešného zvuku. Živě gestikuloval, aby odvedl pozornost, a přitom v lidech vždy budil sympatie.

Jen jedna jediná věc nebyla na Marcovi přínosná ani pro něho samého, ani pro klan.

Svou životní situaci a vše, co dělal, do morku kostí nenáviděl. Proto často v noci potmě ležel, poslouchal oddychování ostatních dětí a snažil se myslet na život, který neměl. Takový život, jaký mají děti, které vídal na ulicích. Děti s maminkou a tatínkem, kteří chodí do práce, a ony samy chodí do školy a možná je někdo občas obejmě nebo jim dá nějaký dáreček. Každý den určitě dostávají dobré jídlo a mají kamarády a příbuzné, kteří je chodí domů navštěvovat. Děti, které nevypadají neustále vystrašeně.

Když se mu hlavou honily takové myšlenky, proklínal Zolu. Když ještě bydleli v Itálii, tvořili alespoň nějaké společenství. Odpoledne si hráli, večer zpívali. Za letních večerů sedávali kolem ohně a vzájemně se chlubil, co kdo za celý den zažil. Ženy se pro muže krásily a muži se naparovali a někdy si taky vjeli do vlasů a všichni pak řvali smíchy. Tehdy byli ještě cikáni.

Jak se Zolovi podařilo stát se jejich samozvaným vládcem a světlem života, to bylo Marcovi záhadou. Proč na to ostatní dospělí přistoupili? Vždyť pro ně neudělal nic jiného, než že je terorizoval, rozhodoval o jejich životech a o všechno je obral. Když Marca napadaly takové věci, styděl se za dospělé a nejvíc za svého otce.

Toho večera se v posteli posadil, protože si velmi dobře uvědomil, na jak tenkém ledě se nachází. Zola mu u sebe v pokoji nijak neublížil, ale výraz v jeho očích nevěstil nic dobrého, tím si byl Marco jistý.

Musím si o Samuelovi promluvit s otcem, napadlo ho. S někým si prostě promluvit musí.

Otázkou je, jestli to k něčemu bude. Už nějaký čas se otec zdál duchem nepřítomný. Jako by prožil něco, co na něm zanechalo obzvláště silné stopy.

Poprvé si toho stavu u otce všiml bezmála před dvěma lety, kdy otec jednou ráno pasivně zíral na snídani, kterou mu někdo podal, a na čele se mu udělaly hluboké vrásky. Marco si myslel, že je nemocný, ale druhý den byl energičtější než po celé dlouhé měsíce. Říkalo se, že začal jako někteří jiní žvýkat katu, ale nehledě na to, čím se zabýval, vrásky z obličeje se mu již nevytratily. Po nějakou dobu zůstal Marco se svými obavami sám, ale nakonec se svěřil Miryam a zeptal se jí, jestli něco netuší.

„To se ti jen zdá, Marco. Tvůj táta je stejný jako vždycky,“ řekla a pokusila se o úsměv.

Poté už se k tématu nevrátili a Marco se pokusil takové myšlenky zaplašit.

Ale před půl rokem si u otce opět všiml podobného výrazu ve tváři, ačkoliv v trochu jiné podobě. V noci bylo na chodbě živo, ale mladí nesměli po desáté hodině večer opustit své pokoje, takže to nemohl být nikdo z nich.

Marco probudil uprostřed snu nějaký rozruch na chodbě. Soudě podle sténání museli někoho krutě trestat. Byl to tak těžký trest, že se následujícího rána povědomí o něm vypálilo Marcovu otci do obličeje jako cejch. Koho potrestali a proč, to Marco netušil. Na každý pád to nemohl být nikdo z klanu, o tom by věděl.

A od té doby přespával jeho otec u Lajly. Do jejího pokoje za obývacím pokojem se teď Marco plížil chodbou.

Právě když procházel kolem dveří do obývacího pokoje, zaslechl za nimi hlas svého otce, jak zuřivě protestuje, a vzápětí Zolu, který ho odzbrojil.

„Jestli nezamezíme vzpurnému jednání tvého syna, nepůjdeme jen o výdělek, ale naočkuje nám i ostatní děti. Musíš počítat s tím, že nás jednoho dne zradí a všechno zničí, chápeš to?“

Opět zaslechl svého otce odporovat. Tentokrát s ještě větším zoufalstvím v hlase; to nebylo normální.

„Marco na policii nikdy nepůjde, Zolo,“ naléhal na bratra. „Promluvím si s ním o tom, pak se srovná. A nikam neuteče, to jen tak plácl, vždyť ho znáš. Je to chytřej kluk a honí se mu hlavou spousta věcí. Někdy je až moc chytřej, ale ne tak, že by nám snad mohl uškodit, Zolo. Nech ho být, jo?“

„Ne,“ odpověděl Zola. Takhle to měl ve zvyku. Bylo to v jeho moci.

Marco se rozhlédl po chodbě. Každou chvíli se mohl objevit Chris s absintem, který si Zola dával před usnutím, a nebylo radno ho tady potkat.

„Měl bys vědět, že Samuel viděl Marca zaváhat při kapesní krádeži a při krádeži kabelky,“ pokračoval Zola. „Pokud je to pravda, mohl by pro nás být nebezpečný, to dobře víš. Ty váhavé dřív nebo později vždycky chytanou. Takové ty, co nedovedou držet hubu, když je to záhodno. Nepočítej

s tím, že by byl vůči nám a rodině loajální, kdyby na věc přišlo, tak to prostě je.“

Marco přiložil ucho těsně ke dveřím a dýchal tiše jako myška, aby psisko uvnitř nezačalo vrčet. Opravdu to o něm Samuel takhle řekl? Vždyť to nebyla pravda. Kdy mohl během kapesní krádeže zaváhat? Nikdy!

Zato Samuelovi se to přihodilo nesčetněkrát. A Marco se ho zastával, toho blbečka.

„Marco už je dost starej na číslo s invalidou. Tak to bude, a ne jinak. Víme, jaký to má přednosti, když k tomu přistoupíme.“

„Nevidíš, že mezi ním a Miryam je rozdíl?“ naléhal Marcův otec. „Ona měla skutečně nehodu.“

„Aha, jsi si jistý?“ zasmál se suše Zola a Marca zamrazilo. Co tím chtěl říct? Copak to nebylo neštěstí? Zakopla, když přebíhala přes silnici.

Uvnitř se na okamžik rozhostilo ticho. Dovedl si živě představit otcův šokovaný výraz. Ale nic neříkal.

„Poslechni,“ pokračoval Zola. „Musíme se těm mladým postarat o dobrou budoucnost, ne? Proto si nemůžeme dovolit žádnou chybu nebo změkčilost. Už brzo budeme mít dost na to, abysme se usadili na Filipínách. Podle mě by sis měl vzpomenout, že jsme o tom snili odjakživa. A v tom snu je místo i pro Marca.“

Uběhla dlouhá chvíle, než Marcův otec odpověděl. Zjevně už byl napůl srozuměný s tím, že bitvu prohrál. „A proto z něj chceš udělat mrzáka? Vážně ti jde o tohle, Zolo?“

Marco zaťal pěsti. Dej mu, tati, prašť ho, říkal si. Jsi Zolův starší brácha, řekni mu, ať mě nechá na pokoji.

„Podle mě je to malá oběť pro rodinu, na tom se přece shodneme, ne? Nadopujeme ho a přimějeme, aby strčil nohu pod těžký auto na otevřené silnici, za vteřinu to bude hotový.“

V Dánsku jsou dobrý nemocnice, určitě se jim podaří nohu jakžtakž zachránit. A pokud to Marco odmítne udělat dobrovolně, tak mu pomůžeme, chápeš? Jestli se proti mně v téhle věci vzepřeš, tak není vyloučeno, že místo toho ukážu na tebe, to je ti doufám jasný?!“

Marco zadržel dech, vzpomněl si na kulhající siluetu Miryam a snažil se zadržet pláč. Takhle k tomu došlo? Udělali z ní invalidu.

Tak už mu něco řekni, tati, křičel v duchu, ale za dveřmi se ozýval jen jediný hlas, bohužel ne ten pravý.

„Budeme mít nehodu s trvalými následky, pojistnou událost a zase se posuneme o kousek dál, už jsem řekl,“ pokračoval Zola uvnitř. „A jako permanentní vedlejší výhodu získáme do budoucnosti plnokrevného žebráka, který nám nikam neuteče.“

Slabý závan vzduchu přiměl Marca se otočit, ale už bylo pozdě. Dveře z kuchyně se otevřely a postava, která vstoupila do chodby, ho okamžitě odhalila.

„Co tady děláš, kluku?!“ zaburácel tmou Chrisův hlas.

Marco se odtrhl ode zdi a upaloval chodbou s Christem v patách. Zároveň se dveře obývacího pokoje rozletěly dokořán.

Dříve si mnohokrát opakoval, že pokud by někdy mělo k takové situaci dojít, uchýlí se do jednoho ze sousedních domů. Ale teď vypadaly všechny domy v okolí mrtvě. Ztichlé domy, skryté pod šumějícími stromy, připomínaly pozůstatky dávno minulých časů: byly tmavé, bez života, vymřelé. Všude samá prázdná, tmavá okna. Jen o kus dál u cesty probleskl jediný slabý odraz televizní obrazovky.

Proto se s rostoucími obavami rozběhl tím směrem.

Nestihnu to, vířilo mu hlavou a po obličejí mu stékaly dosud ojedinělé, ale studené kapky deště. Doženou ho

a chytí dřív, než se mu podaří odtrhnout obyvatele domu od televize. Musí najít jiné východisko.

Marco se v běhu ohlédl dozadu a dával si pozor, aby bosýma nohama nezakopl o obrubník. Uviděl i několik velkých bratranců, kteří mu byli rychle v patách. Proto se vrhl po břiše do štěrků a protáhl se dírou v živém plotě, kam se nikdo z těch velkých nevešel.

Pokud se mu podaří prosmyknout cizí zahradou a dostat se na silnici, možná bude mít šanci.

Reflektor umístěný v závětrří řadového domku se rozsvítil a náhle zalil celou zahradu oslnivým světlem. Dobře si všiml, jak se obyvatelé domu nahrnuli za záclonu panoramatického okna v obývacím pokoji, ale to už se Marco protáhl dalším živým plotem a svalil se do příkopu u silnice.

Křičeli za ním, aby se zastavil, ale Marco se soustředil jen na projíždějící auta a lesík v půli kopce, několik set metrů před sebou.

Tam se potřeboval dostat, protože jeho pronásledovatelé za okamžik doběhnou k silnici o něco níž. Jestli se odsud rychle nedostane, bude s ním konec.

Za kopcem se zaleskla modrá zář halogenových reflektorů a odhalila mokrou vozovku, lesknoucí se jako zářivý most, který vede na svobodu. Kdyby teď vběhl doprostřed vozovky a vůz zastavil, možná by měl šanci. A pokud ne, vrhl by se mu pod kola a své trápení by ukončil. Pořád je to lepší než být doživotní žebrák s pochroumaným tělem jako Miryam.

„Zastavte!“ zavolal na auto na vršku a zuřivě mával pažemi. V běhu si to namířil přímo mezi kužely reflektorů, jako můra za lucernou.

Přes rameno zahlédl, jak bratrance zabočili za domky a už byli na silnici. Na tak dlouhou vzdálenost nerozeznal, kdo přesně to je, ale museli to být bratrance a několik dalších

mladých, protože běželi velmi rychle. Nemá času nazbyt, jestli chce řidiče zastavit a přesvědčit ho, aby ho vzal s sebou, než ho dostihnou.

Auto na něj urputně blikalo dálkovými světly, ale řidič nezpomalil. Na okamžik byl přesvědčený, že nezastaví, takže už se rozžehnal se životem, a vtom zaslechl skřípění brzd a uviděl, jak karoserie kličkuje kolem středové čáry jako opilec.

Neuhnu, protože jinak by ujel, říkal si Marco a snažil se odhadnout další krok člověka za volantem. Nesmí ho objet.

Ve vteřině se nad ním vztyčil předek vozu, připomínající popravčí sekyru, a najednou auto zastavilo, od mokré vozovky se odrážel syčivý zvuk, Marco se kolenem dotýkal blatníku a za pulzujícími stěrači řval rozběsněný chlap.

Marco oběhl vůz a otevřel si zadní dveře dřív, než se muž vzpamatoval.

„Co to má hergot znamenat, ty pitomej smrade?“ křičel řidič bledý leknutím.

„Vemte mě s sebou. Jinak mě ti chlapi chytanou,“ prosil na kolenou Marco a ukazoval dolů pod kopec, odkud se blížily další postavy.

Během vteřiny se výraz šoku v mužově tváři změnil ve vztek.

„Co to kurva znamená! Nejsi Pakoš?“ zařval a naklonil se přes sedadlo spolujezdce a bez varování se po Marcovi ohnal pěstí.

Úplně se netrefil, ale Marco se zapotácel a padl naznak zpět na vozovku. Chlap přibouchl dvířka a řval, že s takovými opicemi nechce mít nic společného.

Marco přes látku pyžamových kalhot ucítil asfalt a bolelo ho to, ale to nebylo nic proti tomu, že ležel ve tmě rozplácnutý na silnici a slyšel, jak auto přidává plyn a řítí

se z kopce dolů s reflektory namířenými přímo na smečku za ním.

„Zastavte ho,“ zavolal někdo dole. Zaburácelo pár výstřelů, ale auto nezastavilo. Naopak znovu přidalo plyn a zamířilo přímo doprostřed hloučku, který se rozprchl na všechny strany. A pak najednou zmizelo.

Marco uslyšel, jak jsou všichni dole zmatení. Odkutálel se přes zelenou krajnici pod keř. Zřejmě se domnívají, že se mu podařilo naskočit do auta a odjet.

Přitáhl si paže k tělu a po čtyřech se plížil hlouběji do křovin lemujících les a přitom napjatě poslouchal, co mají lidé na silnici pod ním za lubem.

Zvedl ruku a odhrnul větve. Podle toho, co viděl, se ke skupince přidalo pár dospělých. Podle siluet to odhadoval na Zolu, Chrise a otce.

Mladí ukazovali nahoru k místu, kde Marco zastavil automobil, a pak zpět, tím směrem, kterým vozidlo zmizelo. Najednou se jeden z dospělých po někom ohnal a ten se poroučel k zemi. Trest za zpackané pronásledování na sebe nedal dlouho čekat.

Pak se hlouček semkl a poklusem se vydal k místu, kde Marco ležel. Musí tedy neprodleně zmizet někam do lesa, kde ho nikdo nebude hledat. Napůl se vztyčil proti temné, nekonečné krajině kmenů, roztřesený zimou a adrenalinem, který mu koloval v žilách. Déšť mu ulpíval na šatech, jako by byly utkané z houby, a bolestivě cítil ledový chlad, který se mu zahryzával do celého těla i bosých nohou. Bosky tak jako tak daleko nedojde, uvědomil si hned při prvních krocích, a oni už jsou tak blízko, že rozeznává i jednotlivé hlasy.

Pokud se nemýlil, byli tam všichni. Hector, Pico, Romeo, Zola, Samuel, jeho otec a další. Nad stromy dolehlo dokonce i několik ženských hlasů.

Teprve tehdy dostal Marco doopravdy strach.

„V tom autě jsem ho neviděl,“ volal Samuel italsky, zatímco mu kdosi odpovídal anglicky, že by ani nemohl, i kdyby tam Marco seděl.

Nožem v ráně mu opět otočil Samuel.

Nad změti hlasů se zvedl Zolův hněv. Zlobil se, že ho nechali pláchnout, ani pořádně nevěděli, jestli v tom autě byl nebo ne, a že někdo vystřelil. Teď budou muset nadlouho všechny svoje aktivity utlumit, nadával roztřeseným hlasem. To je přijde draho a ti, co stříleli, si to zaplatí ze svého. Mladší členy rodiny budou muset v nejbližších dnech někam uklidit, dokud se všechno neuklidní. Ten chlap z auta půjde pravděpodobně na policii, takže mladí by měli ze čtvrti úplně zmizet, kdyby došlo na prohlídky a vyptávání.

„Koukejte zjistit, jestli je Marco někde poblíž,“ křičel Zola. „A jestli vám ještě jednou uteče, tak střílejte, ale koukejte se trefit. Marco je nebezpečný pro nás pro všechny.“

Byl v šoku. Chtějí ho zastřelit, protože je nebezpečný. Ale vždyť neudělal nic jiného, než že se Zolovi vzepřel a utekl. Tak málo stačí? A co ti ostatní, kteří od nich utekli už dřív? Po těch taky stříleli?

Marco se roztrásl. Postupoval krok za krokem a větvičky, šišky a pichlavé rostliny se mu zařezávaly do kotníků a chodidel. Po sto metrech v lese si byl nucen lehnout, aby si šetřil nohy. Zkrátka to příliš bolelo a on šel moc pomalu. Tak proto.

Jestli si nenajdu nějaké příhodné místo a něčím se nezakryju, tak mě chytanou, tepalo mu v hlavě. Zabořil prsty do země, ale ta byla ledově studená a tvrdá jako kámen. Tady zůstat nemůže.

Vzepřel se na roztřesených rukou a odplížil se po břiše několik metrů dopředu mezi pichlavými smrkovými větvicemi a po marastu na zemi.

Po minutě plížení podrostem se mu najednou probořila kolena. Na okamžik nabyl dojmu, že se ocitl v bažině, ale nebylo to tak. Půda byla suchá a sypká, jako by s ní někdo pracoval. Ve všech ohledech dokonalé místo.

Začal proto hrabat, a čím hlouběji se dostával, tím lépe se mu pracovalo.

Netrvalo dlouho a vyhloubil si pěknou jámu, dostatečně hlubokou a velkou, aby se do ní mohl skulit, přihrnout na sebe vytěžený materiál a ruce i obličej si zakrýt smrkovými větvemi.

Takhle mě neuvidí, pokud na mě přímo nešlápnu. Jen aby s sebou Zola neměl psa, pomyslel si Marco a pokusil se zklidnit dech.

Vtom zaslechl praskání suchých větví a dupot nohou. Už jsou tu.

Rozptýlili se v podrostu a pomalu postupovali k místu, kde ležel. Mezi stromy probleskovala dvě mihotavá světla kapesních svítilen, připomínajících světlušky.

„Někdo ať zůstane na silnici, aby nám tudy neproklouzl, a zbytek dá pozor, jestli se něčím nezakryl,“ volal Zola do tmy. „Vemte si klacky, je jich tu dost, a píchejte s nimi do země.“

Vzápětí Marco všude kolem sebe zaslechl zvuk lámavých větví, protože Zolův příkaz pro ně představoval zákon. Praskající větvičky pod nohama a vibrace, které se šířily zemí, se přibližovaly. Na čele mu i navzdory chladu vyrazil pot, způsobený zvukem klacků zabodávaných do země. Během minuty byli všude kolem něj — a pak ho najednou přešli.

Zůstanu tady, říkal si v duchu. Vtom ho ovanul zatuchlý, trochu štiplavý zápach, který se mu usadil v nosních dírkách. Nebylo pochyb, někde poblíž musí ležet nějaké uhynulé zvíře,

často taková vídal, když bydleli v Itálii. Chcíplé, páchnoucí mršiny veverek, zajíců a ptáků všeho druhu.

Až Zola se svou hordou lov vzdá, budou se vracet zpátky přes les stejnou cestou, kudy přišli. Kdyby neměli na silnici hlídku, běžel by zpět, odkud vyrazil, a dál pryč přes pole.

Na to si ale teď netroufal, a tak mu nezbylo nic jiného než tiše jako myška čekat.

Než se vrátili a znovu ho minuli, uběhlo mnoho vody. Za tak dlouhou dobu Marco při žebrání stihl projít celou trasu od radnice až na náměstí Kongens Nytorv. Poležel si ve studené zemi skoro hodinu, zatímco na něj skrz deštník ze smrkových větví propadávaly dešťové kapky.

Slyšel jednotlivé hlasy, byli našťvaní z nevydařeného honu a měli zlost, že je Marco takhle zradil. Někteří dokonce vyjádřili svou obavu, co by se mohlo stát.

„Je pro něj lepší, že jsme ho nenašli,“ řekla jedna z dívek. Byla to Sascha, se kterou si jinak docela rozuměl.

Poslední ve skupině šli otec se Zolou, nemohl se splést. Totéž platilo i o zakňučení psa.

Marcovi se zastavilo srdce. Vzpomněl si na extrémně vyvinutý čich Zolova psa, což ho přimělo zadržet dech, přestože věděl, že mu to není nic platné. A pak se ten tvor rozštěkal a kňučel, jako by se soustředil jen na Marcovu stopu.

Ucítit mě, pomyslel si se sevřenými rty. Je se mnou konec.

„Přibližně tady někde jsme vykopali tu díru,“ řekl Zola tlumeným hlasem jen několik metrů od místa, kde Marco ležel. „Podívej se na psa, je z toho celej divokej, takže to bude někde tady. K čertu, je ti jasný, že teď máme na krku větší problém než tehdy? A namočil nás do toho tvůj syn.“ Opět zaklel a táhl kňučícího psa s sebou pryč. „V příštích dnech

si musíme dát majzla, protože nemůžeme tušit, co Marca napadne. Možná bysme měli zvážit, jestli ta skrýš přece jen neleží moc blízko našeho bydliště. Podle mě bysme to tělo měli přemístit někam dál.“

Marco nasál opatrně vzduch mezi zuby. S každým nadechnutím v něm rostla nenávist ke strýci. Sotva zaslechl jeho hlas, už ho přepadla chuť vyskočit a vykřičet se ze své nenávisti, ale nic neudělal.

Když hlasy a volání v křovinách utichly, opatrně se vyhrabal z hlíny. Později v noci nebo brzy ráno se Zola s Christem a se psem jistě vrátí, a to nemohl riskovat.

Musí pryč. A to hodně daleko.

S obtížemi vyprostil zmrzlé ruce a nahrbil se, aby ze sebe setřásl zbývající zeminu, která ho přikrývala.

Šmátral kolem sebe, aby se vyprostil ven, a přitom rukávy pyžama zachytával o větvičky, které shrnoval do stran. A vtom se dotkl nějaké slizké hmoty, která kryla něco pevného, a pak ho do nosu udeřil pach rozkladu a smrti.

Instinktivně zatajil dech, povytáhl se poslední kousek nahoru a pokusil se zjistit, čeho se to dotkl. Ve slabém světle měsíce to bylo téměř nemožné, proto si zacpal nos, sklonil se blíž a teprve tehdy spatřil, co to je.

Málem se mu leknutím zastavilo srdce, protože přímo před nosem mu ležela lidská ruka. Bezvládné prsty se sloupanou kůží z holých kloubů a hnědými nehty, splývajícími s barvou okolní hlíny.

Marco uskočil. O několik metrů dál se v podřepu dlouho opíral o kolena a díval se na paži nebožtíka. Déšť přitom zvolna omýval olysalý obličej a trup zemřelého.

Přibližně tady někde jsme vykopali tu díru, řekl Zola jeho otci. A byla to právě ta díra, ve které Marco ležel.

Spolu s mrtvolou.

Marco vstal. Nebylo to poprvé, co viděl mrtvého člověka, ale poprvé se ho dotkl, a nerad by to zopakoval.

Chvilku postál a přemýšlel, co dál. S tímhle objevem má na jednu stranu šanci dostat Zolu za mříže a jednou provždy se ho zbavit, jenže na druhou stranu se zakopávání mrtvolý účastnil i jeho otec, a jistě to nebyl jeho jediný čin. To byl diametrální rozdíl.

Zatímco Marco přemítal a pomalu si zvykal na zápach, s konečnou platností mu došlo, že se Zoly nikdy nezbaví, aniž by zasáhl i svého otce. A i když je to slaboch a Zolovi ve všem podléhá, Marco ho má moc rád. Co jiného taky? Nikoho jiného nemá. Jak by tedy mohl jít na úřady a žádat o pomoc? To nemůže.

Ani dnes, ani zítra.

Zkrátka nikdy.

Marco měl kůži studenou jako led a okolní svět mu najednou připadal příliš velký. V tom bolestném okamžiku si uvědomil, že bez rodiny se nemá kam uchýlit, zbývá mu pouze ulice. Od této chvíle je odkázaný jen sám na sebe. Žádná dodávka ho na konci dne nevyzvedne. Nikdo se mu nepostará o jídlo. Nikdo nebude mít ponětí, kdo je nebo odkud pochází.

Sám si nebyl jistý.

Trochu si poplakal, ale pak ho to přešlo. Soucit ani sebelítost se u nich doma příliš nepěstovaly.

Podíval se na své pyžamo. To je první věc, se kterou bude muset něco udělat. Samozřejmě by se mohl vloupat do nějakého domu, ale noční vloupání přenechával radši jiným. Lidé tady v Dánsku nespí až tak tvrdě. Často civí do čtyř do rána na televizi a potmě mají všichni beztak uši nastražené.

Rýpl bosou nohou do země. Třeba by se v hrobě našlo něco užitečného, měl by to prověřit. Hmátl na zem po větvi

a začal odhrabávat hlínu okolo ramen mrtvého a nezastavil se, dokud nespátril mužovo nahé torzo.

Navzdory tmě a špíně zřetelně rozeznal rysy obličeje, výrazné lící kosti a rovný nos. Takového zrzka Marco v životě neviděl. Nedokázal odhadnout jeho věk, protože kůže na obličeji byla rozmokvaná. Kdyby nebyla taková tma, byl by pohled na něj horší než zápach, tušil Marco.

Tady nic nenajdu, říkal si a zarmouceně se zahleděl na sevřenou, nehybnou ruku, která vypadala, jako by hmatala po samotném životě a snažila se ho zadržet. I tomuhle muži přinesl Zola zhoubu.

Vtom si Marco všiml zapínání řetízku, které vykukovalo pod odumřelým palcem ruky. Malý kruhový uzávěr se závlačkou, která tahem zapadla na své místo. Kolikrát už takový otevřel, když někomu kradl šperk pověšený kolem krku?

Sáhl po něm a zatáhl za řetízek, až klouby povolily a ozdoba vyklouzla z mrtvé ruky. Jednoduché jako facka.

Šperk byl těžký a vypadal cizokrajně. Marco takový každopádně ještě nikdy neviděl. Tenké řetízky, pár kousků rohoviny a občas se někde komíhala malá dřevěná maska, na pohled to moc hezké nebylo, ale vypadalo to zvláště.

Ano, sice to vypadalo zvláště, ale sotva by mu za to někdo zaplatil.

Taková africká cetka.

„Co se to tu děje?“ zeptal se Carl, když bývalý policejní technik a nynější správce naprosto poddimenzované kantýny na kodaňské hlavní policejní stanici Tomas Laursen vyklonil svůj hranatý trup z kuchyně. „Co mají znamenat ty ohyzdný vlaječky všude po stolech? Slavíte můj návrat z Rotterdamu? Vždyt jsem byl pryč sotva den!“

Nebýt toho, že měl vyzvednout ten fantastický prstýnek pro Monu a policejní stanice ležela takřka při cestě, a nemít děsnou chuť na kafe, jel by z letiště rovnou domů.

Což měl asi radši udělat, jak začínal tušit.

Kroutil hlavou a rozhlížel se po místnosti. Co je to za volovinu? Naboural se jim do oslavy dětských narozenin? Nebo se někdo z kolegů potřetí nebo počtvrté žení v bláhové naději, že protentokrát je svatý hrob i manželství v dobrých rukou?

Laursen se usmál. „Nazdar, Carle. Ani ne, bohužel. Je to u příležitosti návratu Larse Bjørna. Lis se postarala o trochu výzdoby, protože za půl hodiny svolal šéf celé oddělení na kapku kafe.“

Carl nakrčil obočí. Lars Bjørn? Odkud se vrací? Ani si nevšiml, že by byl zástupce vedoucího oddělení pryč.

„Ehm, vrací se, jo? Z Legolandu, nebo odkud?“

Laursen přihrál pánovi vedle Carla talíř s něčím zeleným, co nevypadalo příliš vábně. Nad takovou porcí chlap ještě zalituje.

„Jo, tak ty to nevíš? To je divný. Vrátil se z Kábulu.“ Zasmál se. „Jestli ti můžu radit, tak nikde nevytrubuj, že to nevíš. Nebyl tu dva měsíce, Carle.“

Carl uhnul pohledem. Nerozklepala se snad sousedovi z jeho nevědomosti cestou k ústům vidlička? Ale kdo je

tady vlastně pro smích? On, nebo Bjørn, který evidentně nikomu nechyběl?

Dva měsíce, zopakoval Tomas. Bože všemohoucí!

„Tak Kábul, povídáš? Dost nevlídné místečko, co tam ksakru pohledával?“ Nebylo lehké představit si mazánka z elitní školy v bojové uniformě. „Nezapomněli si ověřit, jestli se vrátil živej? U takovýho suchara jako on to nebude snadný zjistit,“ řekl a sousedovi spadla porce zeleného blafu z vidličky.

„Lars Bjørn tam byl školit místní policajty,“ vysvětlil Laursen a utřel si ruce do utěrky uvázané kolem stále širšího pasu. Jestli má ten chlap s kantýnou dlouhodobější úmysly, měl by si opatřit větší utěrky.

„No ne, fakt? V tom případě nechápu, proč si ho tam nenechali.“

Carl se rozhlédl po jídelně. Po té poznámce se pár lidí uškliblo, ale Carlovi to bylo jedno. Vůbec by se nezlobil, kdyby se taky přestěhovali někam do afghánské pouště s podomácku vyráběnými bombami.

„Díky, Carle,“ ozvalo se za ním. „Rád slyším, jak si vážíš mé práce.“

Patnáct párů očí se zahledělo Carlovi přes rameno. Škodolibé úsměvy vyrašily jako houby po dešti, a proto se Carl klidně otočil v očekávání obličeje rudého vzteky ve všech odstínech červené pod sluncem.

Ale Lars Bjørn vypadal překvapivě dobře a věděl o tom. Jako by mu přes drobné tělo někdo přetáhl kůži dobře živeného buvola, slunce mu narovnálo záda a vytáhlo ramena do šířky. Každopádně najednou působil větší, než ve skutečnosti byl, k čemuž mu asi dopomohl ten barevný cirkus, který měl připnutý ve čtyřech řadách na levé straně prsou.

Carl uznale pokýval hlavou. „A hleďme, Bjørn. Tak vídím, že ses přece jen dočkal kříže, stužek a hvězdiček, srdečně blahopřeju. Při troše štěstí tě příště vyznamenají i skauti.“

Carl ucítil přes košili Laursenovo jemné dloubnutí, ale bylo mu to fuk. Co by mu tak Bjørn mohl ještě udělat?

„Člověk by málem nabyl dojmu, žes to do hlavy místo Asada koupil ty. Jak se mu mimochodem daří?“

„No ne, jaká starost. Pán nám opět zodpovídá za personál, co? Ale jo, dík, vede se mu poměrně dobře, za pár týdnů bude zase jako rybička. A bohudíky mám ještě Rose.“

Všiml si, že při vyslovení jejího jména se většina přítomných uchechtla, ale jen ať si zkusí přijít s něčím dalším. Riskují, že dostanou pár po hubě, Carlovi je to jedno. V tomhle podniku jí nikdo nesahá ani po kotníky.

„Ale Asad je ještě na půlku obličeje ochrnutý, nebo ne?“ vmísil se do hovoru Laursen. Zřejmě byl jediný, kdo si toho v jídelně všiml.

Carl přikývl. „Jo. Ještě štěstí, že tady není jediný s pochroumanou lebkou.“ Podíval se přímo na Bjørna, který plátl u pokladny nápoje. Kupodivu si urážky nevšímal.

„Ale máš pravdu, Laursene,“ pokračoval Carl dál. „Krvácení do mozku mu po napadení přivodilo problémy s obličejovým svalstvem a rovnováhou, takže teď na jaře chodí pravidelně na kontroly a pořád na to ještě bere léky. Ale začínám věřit, že se z toho vyhrabe, a všichni z toho máme radost. Má trochu potíže s vyjadřováním, ale to u něj není nic nového.“

Zasmál se opět sám bez odezvy u ostatních. Ale to mu nevadilo.

Bjørn si zastrčil peněženku do zadní kapsy kalhot a otočil se k němu — tentokrát zachmuřeně, s kyselým výrazem ve tváři, který se během let stal jeho specialitou.

„To mě těší, že dělá takové pokroky, Carle. Nezbyvá než doufat, že totéž platí tam dole v hlubinách i pro tebe. Možná bysme ti v budoucnu měli věnovat víc pozornosti, abysme mohli líp odhadnout, jestli bys nezasluhoval pomoc. Nebyl by to skvělý nápad?“

Otočil se k Laursenovi. „Díky za přijetí, vypadá to opravdu slavnostně, Tomasi. Takhle se člověk rád vrací domů. Co ty na to, Mørcku? A mimochodem, vítej zpátky z Holandska.“

Když ho Bjørn míjel a zmizel na schodech, Carl mu oplatil jedovatý výraz. Kobra v poušti očividně nepošla hladem a žízni.

„Idiot,“ ozvalo se zezadu. Carl nestihl zaznamenat, kdo to byl.

Opět ucítil Laursenovo zatahání za košili. Nepřál si ve svém království žádné nepřístojnosti.

„No tak mi pověz, co kluci v Holandsku vykoumali?“ zeptal se, aby odvedl pozornost. „Shodují se vraždy pistolí na hřebíky v Schiedamu nějak s těmi v Dánsku?“

Carl si odfrkl. „V protokolech nic nebylo. Byla to ztráta času.“

„A tebe to, jak vidím, štve. Nebo snad ne?“

Carl se na Laursena zahleděl. Málokdo by si mu tady troufl položit tak elementární otázku, ale na druhou stranu by většina z těch skopových hlav nemohla počítat s tím, že by jim odpověděl.

„Každý nevyřešený případ dobrého policajta štve,“ odpověděl a rozhlédl se kolem sebe. Ať se nad tím zamyslí. „Zvlášť když se obětí stanou jeho kolegové.“

„A Hardy?“

„Hardy pořád leží u mě. Předpokládám, že u toho zůstane, dokud jeden z nás nenatáhne brka.“

Soused pokýval nad salátovým talířkem hlavou.

„Carle, ty jsi hroznej zmetek, ale je úžasný, že se o něj staráš. To by každý neudělal.“

Carl lehce svrástil čelo a možná se i malinko pousmál.

Rozhodně to byl zvláštní pocit, uslyšet něco takového od kolegy — vůbec poprvé.

Na oddělení vražd to žilo, takové množství dánských vlaječek působilo ve skromné místnosti až trapně přemrštěně, bezmála jako něco mezi náměstím Slotspladsen před královninou rezidencí o jejích narozeninách a letním sjezdem Strany Dánska.

„Ahoj, Lis. Vy jste se snad pomátli, nebo co? Měli velký balení vlaječek v akci?“

Jednoznačně nejpovzbudivější element oddělení A otočil zvědavě hlavinku. „Ty si ale fandíš, viď, Carle? Až se vrátíš z Afghánistánu ty, tak ti to tady taky nazdobím.“

„Ach tak,“ řekl a nemohl se nabažit pohledu na drobný dolíček v Lisině tváři. Byla v tom skrytá erotika a Carl to zbožňoval. Ani Mona se nedovedla tak usmát, aby to na muže od pasu dolů tak silně zapůsobilo. „Obávám se, že ti ty vlaječky dřív obrostou mechem. Máš Marcuse v kanceláři?“

Ukázala prstem na dveře.

Vedoucí oddělení vražd Marcus Jacobsen seděl v okně s polovičními brýlemi na čele a zíral ven na střechy domů. Soudě dle výrazu ve tváři se nacházel v rozpoležení, kdy se cítil nesmírně unavený a ztracený. Nepůsobilo to nejlepším dojmem. Ale když si člověk uvědomil, jak se kolem něj do nezadržitelné výšky vrší spisy, takže jeho kancelář nakonec připomíná hlavní sklad větší papírny, bylo s podivem, že tu takhle neseděl a nezíral z okna každý den.

Otočil se na kancelářské židli ke Carlovi a zahleděl se na něho stejně zoufale, jako když se děti na cestě do Itálie

deset kilometrů za Kodaní po pětadvacáté zeptají, jestli už tam budou.

„Co bys rád, Carle?“ zeptal se ho, jako by nechtěl slyšet odpověď. Určitě měl i tak o čem přemýšlet.

„Chystáte se slavit, jak vidím,“ řekl Carl a ukázal palcem za sebe do předsálí kanceláře. „V kolik bude ohňostroje?“

„Hm, to se uvidí. Jak bylo v Holandsku? Zjistils něco, co by nás ve vyšetřování případů s pistolí na hřebíky někam posunulo?“

Zavrtěl hlavou. „Někam posunulo? Posunul jsem se akorát v tom, že jsem přišel na to, že nejsme jediní policajti, co dovedou zfušovat práci. Jestli tohle u nich považují za návrh souhrnné zprávy o všech vraždách spáchaných v posledních letech pistolí na hřebíky v našich zeměpisných šířkách, tak já se potom klidně můžu považovat za velkého mogula tady naší bývalé jateční čtvrti. Na základě takových dat jsem nemohl udělat naprosto žádný závěry. Jediná pořádně sepsaná zpráva byla vlastně ta od Plouga o vraždách v Sorø a na Amageru. Bohužel musím přiznat, že ti Holanďani odvedli obzvláště mizernej kus práce. Chyběly technický analýzy vercajku, hlášení z průběhu vyšetřování byly nedostačující a celkově se do toho pustili příliš pozdě. Na rovinu říkám, že mě to nasralo. Tudy cesta nevede, pokud od nich ovšem nepřijde něco zbrusu nového.“

„No vida, takže ani nemám očekávat jedno z tvých úžasné detailních hlášení, ve kterém následuje jedna perla za druhou, co, Carle?“

Carl se chvilku vyrovnával s šéfovou ironií. Jako by tu, v hlavním stanu, něco smrdělo.

„Vlastně jsem přišel kvůli něčemu jinému.“

„Aha. A proč jsi mě teda poctil svou návštěvou, Carle?“

„Mám problém. Asad pořád ještě není fit, a jsme proto trochu nevyužití, takže jsem se chopil příležitosti a dělám si pořádek v papírech.“ Miloval ten výraz. Byl tak nicneríkající.

„Ale je to těžký, když na ničem zrovna neděláme, protože mě Rose věčně otravuje. Napadlo mě zabít dvě mouchy jednou ranou, využít času a trochu ji vyškolit. Nemohl bys ji poslat na pár dní někam se svýma lidma? Potřeboval bych, aby získala trochu rutiny v obyčejném vyšetřování, kdy člověk chodí dům od domu, a říkal jsem si, že by se mohla přidat k lidem Terje Plouga nebo Bente Hansenové. Pokud vím, stěžují si na nedostatek pracovních sil.“

Zavřel oči a doufal. Zatímco byl pryč, Rose sesbírala hromadu návrhů, do čeho by se mohli pustit. Jestli se mu nálož Rosiny přebytné energie o velikosti supertankeru urychleně nepodaří někam přesměrovat, během deseti vteřin ho zavalí nevyřešenými případy až po bradu.

„Nedostatek pracovních sil, říkáš? No, nic nového pod sluncem, Carle.“ Marcus Jacobsen se suše usmál a popostrčil po stole krabičku cigaret. „S tréninkovým programem pro Rose se budeš muset popasovat sám, protože lidi tady nahore by ti moc nepoděkovali, kdyby ji měli v patách, s tím nepočítej. Nemá na policajta kvalifikaci. Na ulici nemá co dělat, na to koukej zapomenout.“

„Tak to teda prr. Měl bych snad zapomenout, že jsme od Novýho roku, mimo jiné i díky ní, zvládli úspěšně vyřešit dva případy, přestože máme Asada na poloviční neschopence? Tobě se nezdá dostatečně kvalifikovaná? Mně teda jo. A navíc teď na oddělení Q na ničem konkrétním neděláme. Probírám se našimi případy svým vlastním tempem a nechci, aby se Rose mezitím poflakovala. Leze mi to na nervy.“

Marcus Jacobsen se narovnal. „Když o tom mluvíš, tak mě napadá, že vlastně mám případ, se kterým by nám tady

nahoře mohla trochu pomoci. Ale než ji pošleš ven samotnou a než všechno zpacká, tak tě prosím, abys ji pár dní doprovázel, jo?“

Vytáhl z pultové hromady spis ležící deset centimetrů pod vrcholkem. Pokud to byl ten, který hledal, pak má neuvěřitelně přesnou mušku.

„Tady to máš,“ řekl Jacobsen a podal Carlovi spis, jako by to byla ta nejsamozřejmější věc na světě. „Sverre Anweiler. Hlavní podezřelý ve věci úmyslného založení požáru na hausbótu v přístavu Sydhavn. Nečetl jsem to moc podrobně, ale asi jde o pojistný podvod a bohužel i o vraždu upálením. Anweiler tu loď vlastnil, a když explodovala a šla ke dnu, nebyl k nalezení. Dosti politováníhodné, vzhledem k tomu, že na palubě se nacházela jeho milenka Minna Virklundová, která při požáru skonala.“

Skonala, Jacobsenův typický výraz. Možná trochu cynický, i tady u nich.

„Co tím chceš říct, že *skonala*? Uhořela, utopila se?“

„Co já vím? Víím jen, že z toho, co kdysi bývalo její tělo, zbyla jen zuhelnatělá hrouda, která se převalovala pod zbytky vraku na dně přístavu.“

„Sverre Anweiler, říkáš. Cizinec?“

„Jo, Švéd. Pátrali jsme po něm bezvysledně. Jako by se propadl do země.“

„Neválí se teda taky jako zuhelnatělá hrouda někde po dně?“

„Ne, to jsme velmi pečlivě prověřili.“

„No tak bude asi někde ve Švédsku, pěkně uklizenej z cesty na opuštěným statku někde v Norrbottenu.“

„Jo, to není vyloučeno, jenže věc se má tak, že je teď, půl druhého roku po tom incidentu, zase zpátky v Dánsku. Náhodou si ho minulý týden všimli při rutinní kontrole

záznamů z bezpečnostních kamer na Østerbrogade, přesněji řečeno v úterý třetího května. Podívej!“

Šéf podal Carlovi pásek se záznamem a fotografii hledaného. Tak nevýrazný obličej aby člověk pohledal. Vysoké čelo, světlé prořídle vlasy, tmavomodré bezřasé oči. Připomínal jemný dětský obličejík. Taková tvář se dá lehce změnit k nepoznání, stačí přidat jedno znaménko krásy.

„Záznam z bezpečnostní kamery? Odkud ho máte?“

Pokrčil rameny. „Jsou tu i jiní.“

„To nebude lehký, Marcusi. Jak toho voskovýho panáka mohli u všech všudy poznat? Podobá se snad každému, a přitom to vůbec nemusí být on.“

„Podívej se na to, přečti si spis a uvidíš.“

Carl zavrtěl hlavou, taková taškařice. „Jestli pro mě nemáš nic lepšího, tak s Rose půjdu, ale jen jeden den, aby ses nedivil, Marcusi. Tohleto je naprostá ztráta času.“

„Vždyť jo, Carle, chtěls to, máš to mít. Dělej, jak rozumíš.“

Zase se zatvářil odevzdaně, což mu vůbec nebylo podobné.

„To je fajn, že se ti vrátil Bjørn, ne?“ pokusil se Carl skleslého Marcuse pozitivně naladit.

„Jo, a to je další věc, Carle. Zítra máme schůzi kvůli rozpočtu a měl bys vědět, že zatím běží všechno jako doposud, ale v budoucnu by se to mohlo změnit. Když teď Bjørna odvolali zpátky domů, rozdělíme si trochu jinak role, než se to zaběhne.“

Tomu Carl nerozuměl. „Oni ho odvolali?“

„Ano, měl tam zůstat o měsíc déle, ale takhle to bude lepší.“

„Nechápu. Co se má jinak zaběhnout? A co má být lepší? Co se tady děje?“

„Aha, vždyť tys byl včera v Holandsku, takže jsi nebyl na schůzi skupiny vedoucích pracovníků. Ty to nevíš, já jsem zapomněl. Už jsem se tě ptal, jak to včera v Rotterdamu dopadlo?“

Carl pokrčil rameny. „O co jde, Marcusí?“

„Ale, vlastně nic zvláštního, jen jsme si se ženou řekli, že půjdeme do důchodu, než nám ho vláda úplně sebere.“

„Do důchodu? Vždyť na něj ještě nemáš nárok, pokud vím.“

„Tak to se pleteš. V pátek tu končím.“ Odevzdaně se usmál. „V pátek třináctého. Takže by to mělo vyjít.“

Carl vyvalil oči. Tenhle pátek! To je za tři dny.

To nemůže být pravda!

Cestou po schodech dolů z Carla proudila jedna nadávka za druhou. Oddělení vražd bez Marcuse Jacobsena, hrůza pomyslet. Ovšem ještě horší je, že by ho měl nahradit Bjørn, to by nepřežil. To radši pojede na kole na Lofoty a nechá se sežrat komáry. Na to, že je obyčejné úterý, dostal pěkně studenou sprchu.

„Tváříš se jak kyselej citron,“ ozvalo se suše o něco níž na schodech. Byl to Børge Bak, který svým obvyklým šnečím tempem vynášel ze sklepa kradené zboží pro nějakého policistu, který se domníval mít spásný nápad.

„Tak to jsme dva,“ vrátil mu to Carl, připravený přeskočit několik schodů najednou, aby si ho udržel od těla.

„Slyšel jsem, že se výlet do Holandska moc nevydařil, ale tebe to stejně moc nezajímalo, viď?“

Carl se zarazil. „Co tím chceš hergot říct?“

„No, jen že z toho případu vede tolik možných nitek, že by to na tebe mohlo být moc.“

„Moc?“

„Jasně, tady se nic neutají.“

Carl se zamračil. Jestli ten obtloustlý, přehazovačkou na pleši ověncený idiot okamžitě nevysmahne, Carl znovu vykope válečnou sekyru. S radostí a s pořádnou muzikou.

Bak si to uvědomil.

„No, jak vidíš, musím něco odevzdat. Měj se, Carle!“ Nestihl zvednout nohu víc než o tři centimetry směrem k dalšímu schodu, a Carl už ho držel za límec.

„Co se neutají, Baku?“

„Pust mě,“ zasípal přidušeně. „Jinak ti hodí na krk ten případ státního zaměstnance, kterému ses po té epizodě na Amageru vyhnul.“

Jaký případ státního zaměstnance, co to ten chlap sakra blábolí? Carl Bakovi zmáčkl obě brady najednou. „Dobře mě poslouchej, Baku. Odteď a navždy...“

Zarazil se, protože zaslechl kroky, a když se kolem nich pokusil nenápadně protáhnout jejich nováček a připitoměle se přitom usmíval, pustil Baka úplně. Poslední zhouba místního policejního sboru, která byla ze všech možných jmen na světě obdařena v Dánsku tak úchylně znějícím jménem Gordon. Kluk dlouhej jak týden a na prst tenkej. Stehenní kosti jako lodní stožáry, prackami kolem sebe máchal jako gibbon, ostříhaný byl na Angličánka z internátní školy a hubu měl proříznutou, že ji jen těžko udržel na uzdě. Vskutku platná posila kodaňské kriminálky.

Carl neochotně kývl pochodujícím majáku na pozdrav a obrátil se zpět k nafouklému Bakovi.

„Nevím, o čem to mluvíte, pane komisaři. Ale až jednoho dne sebereš odvalu sdělit mi, na co narážíš, tak přijď do sklepa a řekni mi to rovnou do očí. Do té doby by sis měl tu svou díru s nakradenýma věcma obehnat ocelovou zdí, aby ses do budoucna uchránil nepodložených pomluv. Vůbec ti nesluší, Baku.“

Odstrčil ho a pokračoval dál po schodech dolů. Až na krásný hedvábný pytlíček, který měl schovaný v kapse a náramně se těšil, co na něj Mona řekne, měl dnes za sebou hrozný den. Málem se pozvracel v letadle už pět minut před startem v Schipholu, dozvěděl se, že se je rozhodl opustit Marcus, na jeho trůn už si brousí zuby Lars Bjørn a teď tohle. Vůbec sem dneska neměl chodit.

Zatracenej Børge Bak a jemu podobní. Ať už si lidi o přestřelce na Amageru a jeho roli ve vyšetřování toho proklatého mordu pistolí na hřebíky myslí cokoliv, měli by respektovat právo kolegy hájit se proti nařčení, obzvláště takovému, jaké si lidé špitají za zády. Prostě ten hnus nesnášel.

V hluku způsobeném snaživou prací jakéhosi řemeslníka v hloubce chodby a v těžkém oděru z karamelizovaného ovoce a vonných tyčinek našel Asada, jak si roluje modlitební kobereček.

Až na nesouměrné rysy v obličeji a nepřírozeně bledý odstín jeho blízkovýchodní pleti vypadal dobře.

„Ještě že jsi tady, Asade,“ řekl a raději se nedíval na hodinky. Asadovi zbývalo ještě pár týdnů léčby, takže za nedochvilnost mu vynadá později. „Jak je ti?“ zeptal se automaticky.

„No. Teď je mi vlastně skvěle.“

Carl se podívil. To si dá ještě jednou.

„Je ti skvěle, jo?“

Asad se na něho podíval zpod ztěžklých víček. „Jen klid, Carle. Brzy to přejde.“

Uložil modlitební kobereček do police, natáhl se po karamelové hmotě a přitom se opřel o kraj stolu. Kdo by se nechtyl opory, kdyby se chystal pozřít takový tlamolep?

Carl poplácal svého pomocníka po rameni, od prosincového přepadení to zvládal navzdory všemu dobře. Doktorů

byli zajedno: kdyby Asad neměl pancéřovou lebku a železnou fyziognomii, rána do zátylku by z něho udělala doživotního invalidu, nebo by ho dokonce stála život. Stačilo by pár prasklých cév v mozku navíc a bylo by vymalováno. Když se odhlédlo od depresivních sklonů, bolestí hlavy, neschopnosti chodit rovně, trochu povislé muskulatury v pravé části obličeje a spousty jiných věcí, tak byl zase skoro jako nový. Učiněný zázrak či jak to nazvat.

„Vzpomněl jsem si na Hardyho, Carle. Jak se mu daří?“

Carl se zhluboka nadechl. Nebyla to snadná otázka. Od té doby, co si Morten začal s jedním fyzioterapeutem a tenhle Mika použil veškeré své vědění a vypracované svalstvo na Hardyho chromé údy, děly se s Hardym věci, které byly v mnoha ohledech nepochopitelné.

Před pár lety doktoři z rehabilitačního ústavu Hardyho bez zaváhání odsoudili k doživotnímu upoutání na lůžko, ale dnes už si Carl nebyl jejich závěry tak jistý.

„Je to divný. Dřív míval takový druh fantomových bolestí, ale teď je v tom něco jiného. Jen nevím co.“

Asad se podrbl na zátylku. „Nemyslel jsem ani tak, že se nemůže hýbat, Carle. Spíš jak je na tom s hlavou?“

Asad měl po zdech rozvěšené nové plakáty. Snad proto, že musel zvolnit a měl víc času, snad se na tom podepsala situace ve světě. Každopádně ze stěn zmizely plakáty s exotickými stavbami, ověncené arabskými klikyháky, a vystřídal je plakátek s Einsteinem vyplazujícím jazyk a o něco větší plakát zachycující štíhlého muže s rockovou kytarou, jehož jméno Carl sotva vyslovil, a stálo na něm *Mahmoud Radai-deh and Kazamada perform in Beirut*.

„Máš novou výzdobu,“ řekl Carl a ukázal na plakát. Chtěl pokračovat a zeptat se, co že to má znamenat, ale tak daleko se nedostal.

Asad jako by byl duchem nepřítomný. Jeho jinak energická a živá mimika působila fádne a ramena v kostkované košili měl svěšená. Takový teď občas býval.

„Mám cédéčko, nechcete si ho poslechnout?“ zeptal se Asad roztržitě a na odpověď nečekal. Zmáčkl na přehrávači tlačítko *play*, a než Carl stačil vytřeštit oči, stal se zvuk kobercového náletu v Asadově mikroskopické kanceláři nevyhnutelnou skutečností.

„No to mě podrž,“ zavolal a toužebně hledal dveře.

Ti se s tím teda nemazlí.

„To jsou Kazamada. Hrajou s nejrůznějšíma lidma z arabského světa,“ hulákal Asad.

Carl přikývl, o tom nepochyboval. Problém byl v tom, že to znělo, jako by s nimi Kazamada hráli se všemi najednou.

Opatrně přístroj zastavil.

„Ptal ses mě na Hardyho rozpoložení,“ řekl v ohlušujícím tichu. „I když ho Mika dokáže několikrát za den rozesmát, tak si bohužel nemyslím, že by mu bylo hej. Všechno, co chtěl dělat, až přijde ten správný čas... prostě z toho nemůže dělat nic, Asade. Často ho v noci slyšíme tiše vzlykat, ale s námi o tom radši nemluví. Neposlouchá se to snadno.“

„Všechno, co chtěl dělat, až přijde správný čas...“ Asad zamyšleně pokýval hlavou. „Myslím, že mu rozumím. Možná líp než kdo jiný.“

Carl sklouzl pohledem po útrpných vráskách, které jemně brázdily Asadův obličej. „No, možná jsi taky trochu deprimovaný, Asade, a po tom, co se ti stalo, vůbec není divu. Vždyť i já...“

„Ne, Carle. Nemyslím to přepadení. Myslím něco jiného, něco úplně jiného.“

A zase se celý zablouhal do sebe.

Jestli je v takovém duševním rozpoložení, pak to na něj Carl klidně může vypálit. „Bohužel nesu špatnou zprávu, Asade. Marcus Jacobsen končí.“

Asad pomalu otočil hlavu. „On končí?“

„Jo, v pátek.“

„V pátek? Už teď v pátek?“

Carl přikývl. Copak Asad přešel do modu *slow motion* a nebo mu snad v mozkové kůře přestalo fungovat pár systémů, které přišly o nějaký komponent?

No tak už se vrať, starý dobrý Asade, kde je ti konec, pomyslel si Carl a převyprávěl mu rozhovor se šéfem mordparty. „Takže se bohužel budeme muset potýkat s Larsem Bjørnem, chraň nás pánbůh.“

„To je zvláštní,“ řekl Asad a zíral do prázdna.

Zvláštní? Takovou reakci od něj sotva čekal.

„Proč se ti to zdá zvláštní? Příšerný, to ano. Hrůzostrašný, jasně. Ale zvláštní? Jak to myslíš?“

Asad se chvíli kousal do tváře, opět vypadal jako z jiné planety. „Zvláštní, protože mi to neřekl,“ vypadlo z něj nakonec.

Carl nakrabil čelo. „A proč by ti to měl říkat, Asade?“

„Staral jsem se mu o dům a o všechno, co k tomu patří, když byli se ženou pryč, takže když se včera večer vrátili, byl jsem u nich.“

Carl zacouval. Co to povídá?

Asad zaklonil hlavu a zasténal, jako by usínal a právě se podvědomě ovládl. Měl dokořán otevřené oči, ve tváři jakýsi nedefinovatelný, skoro vyděšený výraz a ústa pootevřená.

„Jak to, že ses Bjørnovi staral dva měsíce o dům? A proč jsi mi to neřekl? Odkud se s ním tak dobře znáš, že tě o to požádal? A proč měl s sebou v Kábulu i manželku, je snad zdravotní sestra, nebo co?“

Asad vtáhl rty a těkal očima po podlaze, jako by hledal ucházející odpověď. Bylo to zkrátka podivné.

Nakonec roztáhl chřípí, zhluboka se nadechl a narovnal. „Neměl jsem kde bydlet a Bjørn mi pomohl. Známe se z Blízkého východu, to je všechno. Nic zvláštního. A máte pravdu, jeho žena je zdravotní sestra.“

Prý nic zvláštního. Ale kruci, je to divný.

„Vy jste se poznali na Blízském východě?“

„Jo. Potkali jsme se tam náhodou, než jsem odjel do Dánska. Abych se tu ucházel o azyl, to mi myslím poradil on.“

Carl přikývl. Ať si Asad klidně má tajnosti, a jestli se ve svém současném stavu v určitém okamžiku otevře, musí se s tím Carl vyrovnat, ať už půjde o cokoliv. Ale použít slova „náhodou“ a myslet si, že tím ukojí Carlovu zvědavost a navždy se tak zbaví jeho profesionálního zájmu, to Carla ranilo.

Chystal se Asadovi ukázat ze své nejméně přitažlivé stránky a odhodlán k boji mu pohlédl do očí.

Zřídka kdy byl Asad poslední dobou tak duchapřítomný. Zřídka kdy mu tak intenzivně žhnulo v hnědých očích a málokdy se jeho pohled tak zadíral pod kůži. Nechtěně a nečekaně se mezi ně vetřela nedůvěra a po několikaměsíčním odstupu se střetli nad vším nevyřčeným. Ztichli v místě, kde se diskutuje a hodnotí beze slov.

Nemohl byste mě nechat na pokoji, Carle? Vždyť jsem se vrátil, žadonily Asadovy oči.

A tak ho Carl plácl po stehnu a vstal. „Však ono to nějak půjde, ty stará vojno.“

„Vojno?“ zeptal se sklíčeně.

„Ano, Asade. Tentokrát ti ani já nepovím, co to znamená.“

Je načase ho trochu povzbudit, pomyslel si Carl a vydal se do Rosina království. Menší dávka jejích překvapivých způsobů zpravidla Asadovi vykouzlila úsměv na rtech.

I přes zpola zavřené dveře a masivní útok zedníkovy sbíječky na zeď u skladu kradených předmětů se nedaly přeslechnout hlasy, které se z Rosiny kanceláře ozývaly.

„Dej si pohov, Gordone. Tady ti pšenka nepokvete, jasný?“

„Chtěl jsem jen říct...“

Carl zavrtěl hlavou. Barák jim málem padá na hlavu a tady pan Špagetka si dovolí dorážet na Carlovu nejbližší spolupracovnici, a to přímo v jeho revíru.

Už sahal na kliku a chystal se rozrazit dveře a zařvat, ale pak zaváhal, když si ten holomek uvnitř přisadil.

„Udělal bych pro tebe jednoduše cokoliv, Rose. Jen mi řekni co, a já to udělám.“

„Tak se sbal v půlce a nabídni se, aby tě položili místo chybějícího kusu dálnice, nebo se dej na charitu jako pontonovej most přes jezero Titicaca.“

Takhle se na něj musí! Úplně ji viděl. Dostal, co si zasloužil. Žargon oddělení Q a rovnou mezi oči.

V tlachalově přívalu slov nastala krátká přestávka, takže zjevně pochopil obsah jejího sdělení.

Odkášlal si tak mužně, jak jen to šlo. „Dobře, tak jo. Ale říkej si co chceš, Rose, stejně jsi tak schönlovely, až se mi z toho ježí chlupy.“

Carl nevěděl, jestli se má mračit nebo třesit oči. Co že to povídal? Schönlovely? A že se mu ježí chlupy?

Zbláznili se tu všichni, nebo jen on?

5) Podzim 2010

Během noci si Marco uvědomil, že se nutně potřebuje někde vyspat, sehnat si boty a nějaké suché oblečení. Ti, kdo ho hledají, se vrátili domů, takže je otázka, jestli nenechali na kraji lesa stát hlídku.

Na opačné straně silnice a mimo les zbýval pěkný kousek k prvním stavením a malým statkům, ale jak se má bez povšimnutí dostat přes silnici, jestli někdo z mladých hlídá v okolí? Přesně to by bylo Zolovi podobné, aby si to zajistil.

Marco věděl, že příští hodiny pro něj budou rozhodující. Jestli se nedostane od Zoly a rodinného klanu dostatečně daleko, vyčmuhají ho. S tak poraněnými chodidly se dál lesem nedostane, takže se nedá nic dělat, musí přes silnici.

V Itálii si hráli s dětmi na schovku nejradši tak, že vyhrál ten, kdo nepozorovaně vyběhl ze svého úkrytu a kopl do plechovky. Marco byl v té hře nepřekonatelný, takže si zkusil představit, že je jeden z těch šťastných, prosluněných dní v Umbrii a on leží v lese a čeká, kdy se mu otevře volná cesta k plechovce.

Stojí támhle za polem u statku, představoval si. Stačí se přikrčit k zemi a na vršku hřebene se protáhnout ven z lesa a pak vyrazit z místa jako lovící lasička.

Představ si, že je to jen hra, Marco, a hned to půjde, pomyslel si. Počkal, až krajinu ozáří světla automobilu, aby viděl, jestli je cesta volná, a v kopci pod sebou objevil siluetu postavy, vzdálené pouhých padesát metrů. Nepoznal, kdo to je, ale podle toho, jak se postava krčila a choulila, jí zima očividně působila stejné problémy jako Marcovi.

Nevěstilo to nic dobrého.

Musím přes silnici po bříše, napadlo ho. Kdyby vstal a přeběhl vzpřímený, všimli by si ho.

Zvedl hlavu a rozhlédl se po polích. Po bříše v pyžamu, které svítí jako magneziová puma, bude muset překonat nejen asfalt, ale pak má před sebou ještě nejméně dvě stě metrů přes čerstvě zorané pole. A dál? Kdoví co na něho čeká u statků? Možná Zola někoho poslal i tam.

Vyčkával, až měsíc zakryje nějaký větší mrak, pak chtěl vylézt z prohlubně. Když bude mít štěstí, za deset vteřin zalehne v protějším příkopu.

První kroky nebyly pod rouškou tmy problém, ale mokrý asfalt na silnici se v měsíčním svitu leskl a vše se příliš ostře odráželo v jasných obrysech. Proto se otočil směrem k postavě a sledoval její pohyby, zatímco se plížil přes silnici. Musel být připraven vyrazit a dát se do běhu, kdyby si ho všimli.

Vtom oba současně uslyšeli těžké vozidlo blížící se z druhé strany kopce. Postava instinktivně ustoupila o krok ze silnice a otočila se proti kopci, přímo k místu, kde ležel Marco.

Marco uprostřed silnice ani nedutal. Tvrdý asfalt ho studil jako led, srdce mu tlouklo v hrudi jako parní mlátička.

Za okamžik vozovku zalije světlo z halogenových lamp a on bude prozrazen. Pak uběhne nanejvýš pár vteřin, než se přes něj vůz převalí, a chlapík pod kopcem se bude dívat pořád stejným směrem.

Země se pod ním třásla. Jako by se před ním zvolna rozevírala brána pekelná, s jediným záměrem, a sice vtáhnout ho do svých temných hlubin.

A právě to se možná stane.

Marco zavřel oči. Za vteřinu bude mít všechno za sebou. Třeba ho čeká nějaký lepší svět, který přijde po tomhle.

Hluk diesellového motoru a otřesy se stupňovaly a Marco v posledních vteřinách, kdy se rozhodl odevzdat svému

osudu, přemýšlel o tom, kdepak je teď asi jeho matka a jaké by to bylo utéct spolu s ní, dokud byl ještě čas. Myslel na to, jak ho auto za chvíli rozmázne a nadcházející ráno ptáci rozklovou to, co po něm zůstane.

Ve zlomcích vteřiny těsně před smrtí si poprvé v životě uvědomil, že nikdy pro nikoho nic neznamenal. A tak tam ležel, plný smutku a osamělý, když se zpoza kopce vyhoupla řezavá světla a bleskurychle mířila k němu.

V tom okamžiku se dole v údolí rozštěkal pes.

Určitě to bylo Zolovo psisko.

Instinktivně otevřel oči a hned si všiml, kde přesně kužel světla pročísl temnotu. Postava pod kopcem zareagovala na štěkot a otočila se za zvukem.

A tehdy zalitoval a reflexivně povyskočil, zatímco se proti němu řítíl nákladák s nic netušícím telefonujícím řidičem za volantem.

S vynaložením všech sil se vymrštil, takže ho blatník nákladáku jen škrábl do zad a tlaková vlna ho odhodila do škarpy.

I když to bolelo, tak se mu ve chvíli, kdy dopadl do vody svedené ze silnice, navzdory pisklavému dechu, smradu z oblečení a adrenalinovému šoku začal hrudník otrásat potlačovaným smíchem. Možná čokl za pět minut chytí jeho stopu a bude po honu, ale tahle chvíle patří jen jemu.

Dostal se přes silnici a vyvázl živý.

Po celou dobu, kdy jako liška s ohnutým hřbetem a vystrčenou hlavou brousil krajinou, se musel smát.

A výkřiky v dálce za ním pomalu slábly.

Dřevník na okraji dvora byl na petlici. Nesmírně lákavý a lehce přístupný prostor. Dar z nebes ve studené tmě hrozící zimním počasím.

Marco se s drkotajícími zuby zahleděl na obytné křídlo statku. V oknech byla černočerná tma a kolem hvízdal jen vítr, takže si s ulehčením oddychl. Nocleh našel a uložil se do oděru kočičí moči, naštěpaných třísek a smůly, kolena skrčil pod bradou a kolem nohou a trupu si omotal plátěné pytle. Stačí počkat do svítání a doufat, že se celá rodina vypraví z domu.

Ještě před východem slunce ho probudil smích a halas, svědčící o touze po rodinné blízkosti. Velmi se to lišilo od strohých rozkazů, na které byl zvyklý z domova on, a opět ho zaplavil smutek a stesk předešlé noci. Na chvíli je vystřídala nenávist a zlost na někoho, koho ani neznal. Copak za to rodinní příslušníci uvnitř domu můžou, že se mají rádi? Ale mohl si Marco být jistý, že ho otec, nebo dokonce i Zola nikdy neměli rádi?

Vždyť to nemůžu vědět, říkal si a ucítil nápor samoty. Tak k čemu jsou mi takové myšlenky?

Osušil si slzy. Jednou si založí vlastní rodinu a bude si jistý, co k němu cítí. O to se postará.

S touto útěchou čekal čtyři hodiny, než všichni odjeli. Možná jeli na sobotní nákup nebo odváželi děti na volnočasové aktivity. Něco takového, o čem si on sám mohl nechat jen zdát.

Přeběhl k domu a ujistil se, že uvnitř se nic nehýbe. Pak sáhl po dostatečně těžkém kameni.

Stačil jediný krátký úder do okénka dveří zadního vchodu a ihned se ocítl v bezpečném přístavu blahobytu, který všichni obyčejní Dánové považují za naprosto samozřejmý. Chvilku se zastavil a nasál směs vůní, kterých se musel na dlouho vzdát. Kouzelných a rozmanitých čichových vjemů z ranní hygieny, mamčinina parfému, dnešního jídla a ostrého pachu zbrusu nového zařízení domu. Nábytku, dřeva, čisticích prostředků.

Když se rodina usazovala do auta, prohlédl si otce, matku, dceru i syna škvírou v přístavku na dřevo. Vznášela se nad nimi aura bezpečí, která je ukazovala jako milé a vlídné lidi. Možná právě proto ukradl jen to, co opravdu potřeboval.

A navíc knihu, která ležela na stole v obývacím pokoji.

Vpravo od přístavku našel popelnici, nadzvedl několik pytlů s odpadky a pod ně hodil potrhané pyžamo a spodní prádlo. Všechno, co upomínalo na Marcovu minulost, muselo pryč.

Staré kolo pod přístěnkem ho lákalo, ale váhal. Bylo mu nad slunce jasné, že by se měl vyhýbat otevřené krajině, tedy okreskám, autobusovým zastávkám nebo příměstským vlakům, zkrátka všemu, co by ho od pronásledovatelů co nejrychleji vzdálilo. Tam ho totiž budou hledat nejdříve, a proto si kolo raději nevzal.

V tlustém svetru a trochu větších botách, s knihou zastrčenou pod svetrem a kapsami nadtíými chlebem a dalšími potravinami se odplížil pryč.

Další čtyři dny se před ním zjevovala města jako Strø, Lystrup a Bastrup, o kterých v životě neslyšel, ale posloužila mu jako spíže, když na útěku do Kodaně kličkoval mezi větrolamy a lesním podrostem. Když mu došly zásoby z vloupání, staly se mu nejlepšími přáteli popelnice. Jen zřídkakdy v bohatě zásobených odpadcích v předměstských obcích nic nenašel. A Marco nebyl vybíravý. Rozhodně ne teď. Bral zvděk zbytky jídla a starým chlebem.

Příchod do centra si dobře načasoval a ke kodaňské radnici došel pozdě odpoledne, aby neriskoval setkání se Zolovými šiky na cestě domů s celodenní kořistí.

Přímo před ním se rozkládaly dobře známé ulice a zkratky, ale tenhle revír nebyl výlučně jeho. Stačila by chvílka

nepozornosti, malinko polevit v obezřetnosti, a měli by ho, kdyby se v těchhle místech pohyboval. A to by byl konec.

Rozhlédl se po staveništi kolem Domu průmyslu, vykoukl přes mříže ke stavbě metra a dál na fasády hotelu Palace a nakladatelství Politiken. Kam se člověk podíval, tam se něco stavělo. Ulice byly rozkopané, všude samé stavební buňky, hromady drolícího se zvětralého betonu a celé fůry železa a tvárnic. V centru vládl naprostý chaos.

Marco našel nový život na Østerbro, a to z mnoha důvodů.

Onoho chladného listopadového dne se ocitl uprostřed ohlušujícího provozu na náměstí Triangel, propojujícím několik čtvrtí. Ještě nikdy na tomhle místě Kodaně nebyl. Po díval se na sebe a na pohybující se masu lidí všude kolem a zamyslel se, kde večer složí hlavu a jak si obstará jídlo. Protože kdo by pomáhal cizímu špinavému klukovi?

Množství lidí a jejich spěch Marca dráždily. Vzbuzovalo to v něm staré choutky. Měl hlad, neměl peníze a nevěděl, co si počne, až nastane noc. Rozhlédl se, hlavu plnou čistě reflexivních reakcí, o kterých nechtěl ani slyšet. Protože ženy na autobusové zastávce měly přes rameno ledabyle přehozené kabelky a muži si při placení u stánku odkládali aktovky nedbale u nohou.

Za půl hodiny by tu zcela jistě velmi snadno vydělal tolik peněz, kolik jiní za celý den, ale copak o to stál? Jenže mohl se tomu nějak vyhnout, když chtěl přežít?

Chvilí zvažoval, jestli se nemá usadit na chodníku před sloupy novinového stánku Berlingske Tidende a nenastavit ruku k žebrotě, když vtom mu na hřbetě ruky přistála sněhová vločka. Nejdřív první, obrovská vločka a pak další. Za chvíli chodci obrátili nosy vzhůru k nebi a sněhové krystaly ověncily domovní fasády. Někteří se usmívali, jiní si vyhrnuli

límece, a když se nebe spojilo se zemí, přitáhly si ženy kabelky k tělu a muži zvedli aktovky do vzduchu. Situaci mu to nijak neusnadnilo.

Jestli si teď sedne na zem a začne žebrot, ještě víc promrzne a navlhne, a když se přesune pod stříšku, rychle s ním vymetou, o tom nepochyboval. Znal žebrotačku psychologii lépe než kdo jiný a žebrotači nacházející se v příliš těsné blízkosti nebyli nikdy vítáni. Navíc se teď lidé rozutekli všemi směry, protože zima se v posledních minutách přihlásila nečekaně prudce a nikdo na to nebyl vhodně oblečený. Ani Marco ne.

Jenže co dál?

Marco si prohlížel nově nastalou situaci. Autobusy měly náhle sněhem zavátá přední skla a cyklisté sesedli a tlačili kola marastem po chodníku. Suché dlaždice se během několika vteřin pokryly vrstvou špinavé břečky. Prázdná okna obchodů se vmžiku zalidnila. Lidé zamířili do kaváren, aby nasáli trochu tepla a obsah kouřících nápojů, a Marco se ještě nepohnul.

Takhle to zkrátka nejde.

Stíkl rty promodralé mrazem a vyhlédl si oběť, která se k němu blížila od ulice Blegdamsvej. Zcela jistě bude chtít za okamžik přejít na druhou stranu a postaví se na přechod pro chodce, protože už teď visí očima na stánku 7-Eleven na opačné straně ulice Østerbrogade.

To bude nějaká učitelka, tipoval. Rázná, zvyklá rozkazovat, a přes rameno jí visí těžká, napůl otevřená taška, polorozpadlá ve švech od dlouholetého častého nošení. Původně byla dost drahá, ale nešlo o nějaký kousek, kterým by se chtěla vychloubat. Takovou si člověk kupuje, aby mu vydržela věčnost a dala se použít na cokoliv. V takových taškách míval Marco často prsty. Věděl, že peněženka bude téměř

vždy na straně. Jestli je v tašce malá kapsička, tak bude peněženka v ní.

Proto se protáhl kolem čekajících autobusů blíž ke křižovatce a čekal.

Když se žena zastavila, během vteřiny našel záhyb, ve kterém peněženka ležela. Nepohnul se, dokud sama znovu nevykročila a Marcova ruka nevyklouzla v prodloužení pohybu, kdy žena s taškou smýkla vpřed. Kdyby se nesoustředila na něco jiného, ucítila by letný úder o stehno, když se taška vrátila zpět na své místo.

Marco zůstal na místě s peněženkou schovanou v rukávu a podivným pocitem po těle i na duši. Jindy by se pro jistotu porozhlédl, jestli ho náhodou někdo z okolostojících nezahlédl, a koukal by se rychle vytratit.

Jenže teď se nemohl studem ani pohnout.

Zola je před tím pocitem všechny varoval. Vždyť víte, že od vás lidi nic lepšího nečekají. Cikáni už jsou stejně předem oceňováni, že se jim nedá věřit. Nemáte se za co stydět. To ti, které okrádáte, by se měli stydět za svou nedůvěru. Jejich ztráta je pro nás odměnou a vyrovnáním.

Byl to strašlivý blábol, protože pocitu studu se stejně nikdy úplně nezbavili. Zola na ulici nikdy nebyl, nic o tom nevěděl a o cikánech netušil už zhola nic. Všechno si to vymyslel.

Marco zavrtěl hlavou a podíval se po paní, která už stála uprostřed obchůdku.

V rukou třímala zboží, pro které tam zašla, a za okamžik se dostane k pokladně.

Marco si snad opravdu poprvé uvědomil zranitelnost své oběti. Normálně už by byl dávno pryč a ukradené předměty by měl u sebe někdo z klanu. Oběť by mu sešla z očí i z mysli a on by se vydal za další.